KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့

ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

လူ့အခွင့်အရေး သတင်းလွှာ

စာစဉ် (၂၅)၊
၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ

စစ်ကောင်စီ၏

လေယာဉ်၊ ဒရုန်းများအသုံးပြု၍ တိုက်ခိုက်မှုများ

ILO မှ စစ်ကောင်စီအား အရေးယူခြင်း

ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ

မြေမြှုပ်မိုင်း

လက်နက်ကြီး

ပစ်ခတ်မှုများအကြောင်း

စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများ

KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

မျှော်မှန်းချက်

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့(KHRG)သည် အနာဂတ်တွင် မြန်မာပြည်မှတိုင်းရင်းသားနှင့် ပြည်သူလူထုများအားလုံး တရားမျှတမှုနှင့် တန်းတူအခွင့်အရေးများ အပြည့်အဝရရှိစေရန် မျှော်မှန်းချက်အခိုင်အမာထားရှိထားပါသည်။

လုပ်ဆောင်ချက်

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့(KHRG)သည် လွတ်လပ်သော လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်အတွင်း လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ရွာသားများ၏အသံများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် လူ့အခွင့် အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများအပေါ် သူတို့၏အခွင့်အရေးများ ကို ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း၊ တုန့်ပြန်ကာကွယ်ခြင်းစသည့် နည်းဗျူဟာများအား ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့်လုပ်ဆောင်နေပါ သည်။ ရွာသားများ၏အသံ၊ အမြင်သဘောထားနှင့် အဓိက တောင်းဆိုမှုများကို ဆုံးဖြတ်ချက်ချနိုင်သော ဩဇာအာဏာ ရှိသူများအား လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် ရွာသားများ၏လုပ်ဆောင်နိုင် စွမ်းနှင့် ၎င်းတို့၏လူ့အခွင့်အရေးများတောင်းဆိုရာတွင် အခွင့်အလမ်း ပိုမိုရရှိလာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ထိုနည်း အတူ ပြည်တွင်းပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများကိုလည်း ရွာသား များ၏ မိမိကိုယ်ကိုကာကွယ်သည့်နည်းလမ်းများအား ဝိုင်း ဝန်း ပံ့ပိုးပေးရန် တိုက်တွန်းလှုံ့ဆော်ပါသည်။

နောက်ခံသမိုင်း အကျဉ်းချုပ်

၁၉၉၂ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ခဲ့သော ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့သည် လွတ်လပ်သောလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး မြန်မာပြည်အတွင်းလူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ရွာသားများ၏အသံများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်ခံရမှုများအပေါ် သူတို့၏အခွင့်အရေးများကို ပြန်လည်တောင်းဆိုခြင်း၊ တုံ့ပြန်ကာကွယ်ခြင်း စသည့်နည်းဗျူဟာများအား ပံ့ပိုးပေးခြင်းဖြင့်လုပ်ဆောင်နေပါသည်။ ထို့အပြင် ရရှိသည့်သတင်းအချက်အလက်များကို ဖြန့်ဝေပေးခြင်းနှင့် ချိုးဖောက်မှုများကို ကာကွယ်လျှက်ရှိသည့် ရွာသားများ၏နည်းဗျူဟာများအား ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေရန် ၎င်းတို့နှင့်ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်မှုများလုပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာပြည်ရှိ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေရန် ကြိုးပမ်းလျှက်ရှိနေပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏လုပ်ငန်းများကို အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက www.khrg.org တွင် ဖတ်ရှုနိုင်ပါသည်။

စာစဉ်မိတ်ဆက်

ဝမ်းမြောက်ခြင်းများစွာဖြင့် (၂၅) ကြိမ်မြောက်သတင်းလွှာကို KHRG မှ တစ်ဖန် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်ပါသည်။ ဤသတင်းလွှာကို တစ်နှစ်တွင်နှစ်ကြိမ် ထုတ်ဝေလျှက်ရှိပါသည်။ ယခုအကြိမ်ထုတ်ဝေသည့် ဤသတင်းလွှာကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအထိ KHRG မှလက်ခံရရှိခဲ့သည့် သတင်းအချက်အလက်များနှင့် ၎င်းမတိုင်မီအချိန်မှ သတင်းဖြစ်ရပ်များလည်း ထည့်သွင်းရေးသားထားပါသည်။

ဤသတင်းလွှာအား ဖြန့်ဝေရသည့်ရည်ရွယ်ချက်မှာ KHRG မှ လက်ခံရရှိခဲ့သော အချက်အလက်များကို ခရိုင်(၇)ခုအတွင်းရှိ ပြည်သူလူထုများအကြား မျှဝေပေးလိုခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူများသည် ခရိုင်တစ်ခုချင်းစီမှ ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အမျိုးမျိုးသောလူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ဖတ်ရှုနိုင်ရန်၊ ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ခရိုင်အားလုံးမှ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေများကို သိရှိရန်နှင့် မျက်စိပွင့်နားပွင့်လာရန်ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤ KHRG သတင်းလွှာတွင် ပါရှိသောအချက်အလက်များကို ကရင်ပြည်နယ်၏ ခရိုင်(၇)ခုဖြစ်သော **ဒူးသထူ (သထုံ)ခရိုင်၊ တောအူး(တောင်ငူ)ခရိုင်၊ ခလယ်လွီထူ(ညောင်လေးပင်)ခရိုင်၊ ဘိတ်–ထားဝယ် (မြိတ်–ထားဝယ်) ခရိုင်၊ မူတြော် (ဖာပွန်)ခရိုင်၊ ဒူးပလာယာခရိုင်နှင့် ဘားအံခရိုင်**တို့မှ ကောက်ယူ၍ ရေးသားတင်ဆက်ထားပါ သည်။ ဤသတင်းလွှာထဲမှ လူ့အခွင့်အရေးချိုး ဖောက်မှုပြဿနာတစ်ခုချင်းစီသည် ခရိုင်အားလုံးတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး အချို့နေရာတွင် ချိုးဖောက်မှုပုံစံတူညီမှုရှိကြပြီး အချို့တွင် ကွဲပြားမှုများရှိနေသည်ကို စာဖတ်သူများအနေဖြင့် သိရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဤဖော်ပြပါသတင်းစာစောင်ထဲ၌ စစ်ကောင်စီ၏ ဒေသခံများအပေါ် လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများအသုံးပြု၍ တိုက်ခိုက်မှုများ၊ ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်မှ စစ်ကောင်စီအား ပုဒ်မ ၃၃ ဖြင့်အရေးယူခြင်း၊ ဒေသခံများကြုံတွေ့ရသည့် မြေမြှုပ်မိုင်းအန္တရာယ်၊ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ လှုပ်ရှားမှုများ၊ စစ်ကောင်စီတပ်၏လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုများကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ ထိခိုက်မှုနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ပါဝင်ပါသည်။။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသအတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို စာဖတ်သူများမှ သိရှိနားလည်ပြီး ရွာသားများရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအပေါ် ၎င်းတို့၏ခံစားချက်များကို စာဖတ်သူများအနေဖြင့် ရှုမြင်ခံစားနိုင်မည်ဟု KHRG မှ ယုံကြည်ပါသည်။ ထို့အပြင် ဖြစ်နိုင်မည်ဆိုလျှင် ရွာသားများကြုံတွေ့ခံစားရသည့် ပြဿနာရပ်များအား ရှေ့ဆက်၍ အနာဂတ်တွင် အတူတကွကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်းများရှာဖွေရန်ဖြစ်ပါသည်။

ဒေသခံများအပေါ်စစ်ကောင်စီမှ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများအသုံးပြု၍ တိုက်ခိုက်မှုများ

၂၀၂၅ ခုနှစ် မတ်လမှ ဩဂုတ်လအထိ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG) ၏ လုပ်ရှားမှုနယ်မြေဖြစ်သည့် ခရိုင် ၇ ခုအတွင်းတွင် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများကို အသုံးပြုကာ ပြည်သူလူထုများနေထိုင်သော ကျေးရွာများ၊ ကျေးရွာအနီးအနားနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများရှိရာ နေရာများကို ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခြင်းစသည့် လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို KHRG မှ မှတ်တမ်းပြုစုထားပါသည်။ ပြည်သူလူထုများအပေါ် ကျူးလွန်သော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများသည် ဗမာစစ်အာဏာရှင်မှ မတရားအာဏာသိမ်းပြီး နောက်ပိုင်းမှစ၍ ယနေ့အထိ ပိုမိုများပြားလာခဲ့ပါသည်။ ဗမာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများကို အသုံးပြုပြီး ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများကို များသောအားဖြင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသောနေရာများ၊ ဒေသခံကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) နှင့် ပြည်သူကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) တို့မှ စစ်တပ်စခန်းများအား တက်ရောက်တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်စဉ်နှင့် တခါတရံ အဆိုပါဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုများကို တိုက်ပွဲများမရှိသည့်တိုင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိ နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်တပ်စခန်းများ၏အနီးတွင် နေထိုင်ကြသောဒေသခံရွာသားများသည် အသက်အန္တရာယ်ရှိမှု၊ ကြောက်ရွံ့မှု၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှု၊ အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့်အပြင် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများကြောင့် ၎င်းတို့၏ပိုင်ဆိုင်မှုများဖြစ်သည့် တိရိစ္ဆာန်များ၊ သီးပင်စားပင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးဥယာဉ်ခြံများ၊ နေအိမ်များ၊ စာသင်ကျောင်းများနှင့် ဘာသာရေးအဆောက်အဦးများလည်း ပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။ KHRG မှ မှတ်တမ်းပြုစုထားသော ဖြစ်ပျက်မှုအကြောင်းအရာအချို့ကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့သော်လည်း KHRG ၏သတင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူများမှ သွားရောက်သတင်းမှတ်တမ်းပြုစုမှု မပြုလုပ်နိုင်သည့် ဖြစ်ပျက်မှုများလည်း ရှိနေခဲ့ပါသည်။

ဒူးသထုခရိုင် (သထုံခရိုင်)

၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအကြားတွင် ဒူးသထုခရိုင်အတွင်း SAC ဗမာစစ်မှ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများဖြင့် လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှု ပြုလုပ်ခဲ့သဖြင့် အမျိုးသမီး (၂) ဦးသေဆုံးသွားခဲ့ပြီး ကိုယ်ရင်တစ်ပါး ပျံလွန်တော်မူ သွားခဲ့ပါသည်။ ဤတိုက်ခိုက်မှုမှ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ (၄) ဦးတွင် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၊ ကိုယ်ရင် (၂) ပါးနှင့် ဦးဇင်း (၂) ပါးတို့ ပါဝင်ပါသည်။

ဖြစ်ရပ်များထဲမှတစ်ခုသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့ နံနက် ၁၁း၁၀ မိနစ်အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏တိုက်လေယာဉ်တစ်စင်းမှ ပေါင် (၅၀၀) အလေးချိန်ရှိသည့်ဗုံး (၂) လုံးကို ဘီလေး (ဘီးလင်း) မြို့နယ်၊ ခေါ်ဖိုးပလဲ့(မင်းစောကျေးရွာအုပ်စု) သက––– ကျေးရွာရှိ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ပစ်ချခဲ့ပါသည်။ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုသည် ရွာသားများမှ ဘုန်းကြီးကျောင်းသို့ ဆွမ်းတော်လာရောက်ကပ်လှူပြီး ဘုန်းကြီးများမှ ဆွမ်းဘုန်းနေသောအချိန်တွင်ဖြစ်သောကြောင့် အသက် (၆၀) နှစ်ရှိ ဒေါ်ခင––– နှင့် အသက် (၆၂) နှစ်ရှိ ဒေါ်ခစ––– တို့(၂)ဦးသေဆုံးသွားခဲ့ပြီး သက်တော် (၉) နှစ်ရှိ ခဆ––– အမည်ရှိကိုယ်ရင်တစ်ပါး ပျံလွန်တော်မူသွားခဲ့ရပါသည်။ ဤလေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရွာသားလေးဦးဖြစ်သည့် အသက် (၇၀) နှစ်ရှိ စောခရ–––၊ အသက် (၆၃) နှစ်ရှိ ဦးခည–––၊ အသက် (၃၆) နှစ်ရှိ စောခတ––– နှင့် နော်ခထ––– တို့ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြပြီး ကိုယ်ရင်ကြီးနှစ်ပါးဖြစ်သည့် သက်တော် (၆၀) နှစ်ရှိ ကိုယ်ရင်ကြီးရှင်ခဒ–––၊ သက်တော် (၁၇) နှစ်ရှိ ကိုယ်ရင်ကြီးရှင်ခန––– နှင့်ဘုန်းကြီးနှစ်ပါးဖြစ်သည့် သက်တော် (၄၄) နှစ်ရှိ ဘုန်းကြီးခပ–––နှင့် သက်တော် (၂၁) နှစ်ရှိ ဘုန်းကြီးခဖ––– တို့ပါ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသွားခဲ့ကြပါသည်။

ဤဓာတ်ပုံများကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် သထုံခရိုင်၊ မင်းစောကျေးရွာအုပ်စု၊ သက–––ကျေးရွာတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ပုံတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့၌ SAC ဗမာစစ်တပ်များ၏ လေကြောင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးသွားသော ဘုန်းကြီးကျောင်းနှင့် တန်ဆောင်း၏ ပုံများဖြစ်ပါသည်။ *(ဓာတ်ပုံ–KHRG)*

တောင်ငူခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ဩဂုတ်လအတွင်း တောင်ငူခရိုင်အတွင်း၌ SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရွာသားတစ်ဦး ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး ရွာသားများ၏နေအိမ်(၃)လုံးနှင့် စာသင်ကျောင်း(၂)ကျောင်း စုစုပေါင်း အဆောက်အဦး(၅)လုံးထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရွာသားများ၏ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်စားသောက်သည့်နေရာများ ထိခိုက်ပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအား ဖော်ပြရလျှင် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ၊ မေလ ၁၈ ရက်နေ့ နံနက် (၁၁း၀၀)အချိန်ခန့်တွင် တောင်ပိုင်းမှပျံသန်းလာသော SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ကလေလိုမူထော်အုပ်စုရှိ ကရင်ပညာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဌာနလက်အောက်တွင်ရှိသော ကျောင်းဝန်းအတွင်းသို့ ပေါင် (၂၀၀) ဗုံးသီး(၂)လုံးကို သွားရောက်ကြဲချခဲ့သည်။ ထိုဗုံးသီး(၂)လုံးထဲမှတစ်လုံးသည် ကျောင်းဝန်းအတွင်းတွင်ရှိသော နန္ဒင်းခြံထဲသို့ကျခဲ့ပြီး မပေါက်ကွဲဘဲ နန္ဒင်းခြံအတွင်းတွင်သာ ခေါင်းစိုက်ကျန်ရှိနေခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ ကျရောက်ပြီး ပေါက်ကွဲသွားသောဗုံးသီးတစ်လုံးသည် ကရင်လူမျိုး သခ---ကျောင်းအုပ် စောခဘ---အသက် (၃၈)နှစ်၏ အိမ်ဘေးနားရှိ ဝါးခြံတွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သောကြောင့် သစ်ပင်ဝါးပင်များကိုလည်း ထိမှန်ပျက်စီးသွားခဲ့ရပြီး ရွာသားတစ်ဦး၏ ကွမ်းခြံတစ်ခြံကိုလည်း ထိခိုက်ပျက်စီးစေခဲ့ပါသည်။ ထိုဗုံးသီးကျရောက်ပေါက်ကွဲသောအချိန်တွင် ထိုဆရာတစ်ဦးသည် သူ၏အိမ်အောက်တွင်အိပ်နေခဲ့သောကြောင့် ကျည်စများသည် သူ၏ပခုံးကိုထိမှန်ပေါက်ထွက်သွားခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ လက်နက်ကြီးကျည်စများ သည် သူ၏အိမ်နှင့်လှေကားကိုလည်း ထိမှန်ပျက်စီးစေခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် ကျောင်းအဆောက်အဦး(၂)လုံးကိုလည်း ထိမှန်ခဲ့ပါသေးသည်။

ညောင်လေးပင်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ဩဂုတ်လအတွင်း ညောင်လေးပင်ခရိုင်၌ SAC ဗမာစစ်တပ်များသည် လေကြောင်းတိုက်ခတ်မှုများမပြုလုပ်မီ ရှေးဦးစွာ ဒရုန်းဖြင့် အခြေအနေများကို လိုက်လံအကဲခတ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပါသည်။ SAC ၏ လေကြောင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရွာသား(၃) ဦး သေဆုံးခဲ့ရပြီး ထိုသေဆုံးသူများအထဲတွင် အမျိုးသမီး(၂)ဦးပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ (၈)ဦးရှိခဲ့ပြီး ထိုအထဲတွင် အမျိုးသမီး(၃)ဦးပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အဆောက်အဦး (၁၉)လုံး ပြိုကျပျက်စီးခဲ့ပြီး ထိုအထဲတွင် ပြည်သူအိမ်(၁၆)လုံး၊ ကျောင်း(၁)ကျောင်း၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း(၁)ကျောင်းနှင့် ပြည်သူပိုင်ဈေးဆိုင်တစ်ဆိုင်လည်းပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ပြည်သူပိုင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်များကိုလည်း ထိမှန်သေဆုံးမှုများရှိခဲ့ပါသည်။

သာဓကတစ်ခုအနေဖြင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လတစ်ရက်နေ့ ညနေပိုင်း (၆း၁၅) မိနစ်အချိန်တွင် SAC ဒရုန်းတပ်ဖွဲ့များမှ ဒရုန်းဖြင့်(၁၂၀)မမ ဗုံးသီး (၂)လုံးကို ကျောက်ကြီးမြို့နယ်၊ သူကဘီအုပ်စုတွင်ရှိသော သဂ ---ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး သဂ---ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော ရွာသားတစ်ဦး ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိစေခဲ့ပါသည်။ ထိုရွာသားတစ်ဦး၏အမည်မှာ နော်ခမ---အသက်(၂၃)နှစ်ဖြစ်ပြီး ၎င်းသည် သရက်ခြံမှသူမ၏နွားကိုဆွဲလာခဲ့ပြီး အိမ်ပြန်မရောက်ခင်လမ်း၌ ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။SAC ဗမာဒရုန်းတပ်ဖွဲ့မှ ဒရုန်းဗုံးသီးဖြင့်လာရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် စောခဃ----၏နွား(၂)ကောင် ထိမှန်ဒဏ်ရာရခဲ့ပါသည်။ တစ်နေ့ထဲ ညနေပိုင်း (၆း၃၀) အချိန်တွင် ထို SAC ဗမာစစ်တပ်၏ဒရုန်းတစ်စင်းသည် ကျောက်ကြီးမြို့နယ်၊ အေးနဲ့အုပ်စုသဃ-- ကျေးရွာထဲသို့ (၁၂၀)မမ ဗုံးသီး(၃)လုံးဖြင့် သွားရောက်ပစ် ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ရွာသား၏အိမ်တစ်လုံးပျက်စီးခဲ့ရပြီး ရွာသား(၂)ဦးကိုလည်းထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ ထိုရွာသား(၂)ဦးမှာ ဦးခရ---အသက်(၇၃)နှစ်၏ ညာဘက်လက်မောင်းအရင်းကိုထိမှန်ခဲ့ပြီး မောင်လခ---အသက်(၁)နှစ်၏ ခြေချောင်းများကိုထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ နောက်တစ်လုံးသည် ရွာပြင်တွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပါသည်။ ထိုရွာသားနှစ်ဦးကို ကျောက်ကြီးမြို့နယ်၊ ထောကလူအုပ်စု၊ သင---ရွာတွင်တည်ရှိသော ဆေးပေးခန်းသို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြပြီး ဆေးကုသမှုကိုခံယူစေခဲ့ပါသည်။

အခြားဖြစ်ပျက်နေသောအရာတစ်ခုမှာ၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့ နံနက် (၁၁း၀၀)နာရီအချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်ဖြင့် မူးမြို့နယ်အတွင်းတွင်ရှိသော၊ ကညင်တန်းအုပ်စု၊ ဘင--- ကျေးရွာသို့ လာရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ဘင--- ရွာမှ ဦးငပ---၊ ဦးငန---၊ ကိုဒဒ---နှင့် မငထ--- တို့၏အိမ်များကို ထိမှန်ပျက်စီးစေခဲ့ပြီး ဘင--- ရွာမှ ရွာသား(၃) ဦးဖြစ်သော မငတ--- အသက်(၄၄)နှစ်သည် ခေါင်းပြတ်၊ ဦးငည---အသက်(၄၀)နှစ်၏ဆီးခုံ၊ မငရ--- အသက်(၅၀)နှစ်၏ ဝမ်းဗိုက်နေရာ အသီးသီးကိုထိမှန်ခဲ့ကြပြီးသေဆုံးသွားခဲ့ကြရပါသည်။ ထို့အတူ ကလေးငယ်(မိန်းကလေး) မငဆ--- အသက် (တစ်နှစ်နှင့်ရှစ်လ)တစ်ဦး၏မျက်စိအောက်ကို ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိသွားသောကြောင့် ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်များသည် အဘယ်ကြောင့် ရွာများကိုဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်နေကြသည်ကို ရွာသားများက စဉ်းစား၍မရပါ။

ထို့အတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့ ည (၁း၄၅) အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ပေါင် (၅၀၀) ဗုံးသီး (၂)လုံးကို ကျောက်ကြီးမြို့နယ်၊ ဟေးသာအုပ်စု၊ အိမ်ခြေ (၄၀)လောက်ရှိသော သစ--- ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ပစ်ချကာ ရွာဘေးတွင်ရှိသောလယ်ကွင်းထဲသို့ကျရောက်ခဲ့ပြီး ဗုံးသီး(၂)လုံးလုံး တစ်ချိန်ထဲပေါက်ကွဲခဲ့သောကြောင့် ရွာသားနှစ်ဦးဖြစ်သော စောငစ--- အသက်(၂၀)နှစ်နှင့် နော်ငင--- အသက်(၃၀)နှစ် တို့ကို ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိစေခဲ့သောကြောင့် ကျောက်ကြီးမြို့နယ်တွင်ရှိသော လောမူသောဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့နောက် စောငဃ--- တစ်ဦးသည် စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေတွင် ရှိနေသောကြောင့် နအ--- ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ရပါသည်။ ထို့အတူ SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေကြောင်းတိုက်ခတ်မှုကြောင့် ရွာသား၏ အိမ်(၅)လုံးလည်း ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရပါသည်။ SAC ၏ လေကြောင်းခြိမ်းခြောက်မှုများကြောင့် ရွာသားများကြောက်ရွံ့နေခဲ့ကြရပြီး ကျောင်းသားများ ကျောင်းမတက်ရဲတော့ဘဲ ကျောင်းများကိုရပ်နားခဲ့ကြရပါတော့သည်။

ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ဩဂုတ်လအကြားတွင် ဘိတ်-ထားဝယ်ခရိုင်အတွင်းတွင်ရှိသော SAC ဗမာစစ်တပ်များသည် လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းများကိုအသုံးပြုပြီး ကျေးရွာများကိုသွား ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သော

ကြောင့် ရွာသား(၃)ဦးသေဆုံးခဲ့ရပြီး ထိုသေဆုံးမှုအထဲတွင် ကလေးငယ်တစ်ဦး ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ (၁၅)ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး ထိုအထဲတွင်ကလေးငယ် (၅)ဦး၊ မိန်းကလေး (၆)ဦးအပြင် အဆောက်အဦး(၄)လုံးပျက်စီးခဲ့ရပြီး ထိုအဆောက်အဦးများမှာ ပြည်သူအိမ်တစ်လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းတစ်လုံးနှင့် ဆေးရုံ(၂)လုံးတို့ဖြစ်ပါသည်။

ဥပမာတစ်ခုအနေဖြင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃ ရက်နေ့ နေ့လယ် (၁း၀၀) နာရီနှင့် (၂း၀၀)နာရီ ကြားအချိန်ခန့်တွင် ဘိတ်မြို့မှပျံသန်းလာသော SAC ဗမာစစ်တပ်၏ ဂျက်(လေယာဉ်) ဖိုက်တာတစ်စင်းသည် ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ကစယ်ခလဲနယ်မြေတွင်ရှိသော သဆ---ကျေးရွာသို့ ဗုံးသီး(၂)လုံးကိုသွားရောက်ကြဲချခဲ့သောကြောင့် ရွာသား(၄)ဦးထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုရွာသား(၄)ဦးမှာ ဦးငဂ---အသက်(၄၈)နှစ်၏ ခြေထောက်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်တစ်ခုလုံးကို ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိ၊ ဦးငခ---အသက်(၃၈)နှစ်၏ ဝမ်းဗိုက်၊ မောင်ငက---အသက် (၁၀)နှစ်၏ ဝမ်းဗိုက်နှင့် ဒေါ်ဃဇ---အသက် (၆၄)နှစ်၏ လက်နှင့် ညာဘက်ခြေထောက်ကိုထိမှန်ခဲ့ပြီး အသီးသီး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ ခဲ့ကြရပါသည်။ ထို့နောက် NUG လက်အောက်တွင်ရှိသောဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့ရပြီး ဆေးကုသမှုကို ခံယူခဲ့ကြပါသည်။

ထို့အတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့ ညနေပိုင်း (၁း၀၀)နာရီနှင့် (၂း၀၀)နာရီ အကြားတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်သည် လယ်ဒိုစိုးမြို့နယ်၊ ကမော်သွေးနယ်မြေတွင်ရှိသော သတ---ကျေးရွာကို ဗုံးသီး(၂)လုံးကျဲချခဲ့ပါသည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေကြောင်းဖြင့်လာရောက်တိုက်ခိုက်သည့်အချိန်တွင် မည်သည့်တိုက်ပွဲမှဖြစ်ပွားခြင်းမရှိသောအချိန်ဖြစ်သည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေကြောင်းဖြင့်လာရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောအချိန်တွင် ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ပေါကလောနယ်မြေတွင်ရှိသော သထ---ကျေးရွာမှလာသော ရွာသားတစ်ဦး(ကုလားလူမျိုး) ဖြစ်သော ကိုဃဝ---အသက်(၃၄)နှစ်သည် သတ---ကျေးရွာသို့ အမဲသားလာရောင်းသောအချိန်တွင် ဖြစ်သည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေကြောင်းဖြင့် ဗုံးသီး(၂)လုံးကိုကြဲချခြင်းနှင့်အတူ စက်သေနတ်များဖြင့်ပါ ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ထိုရွာသားကိုထိမှန်ခဲ့ပြီး ထိုနေရာ၌ပင် ပွဲချင်းပြီးသေဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။ ထိုကိုဃဝ---သည် မိသားစုကို လုပ်ကိုင်ကျွေးမွေးပြုစုစောင့်ရှောက်သောသူတစ်ဦးဖြစ်သောကြောင့် သူသေဆုံးပြီးနောက် သူ၏မိသားစုဝင်များသည် စားဝတ်နေရေးအခက်အခဲများနှင့် ပိုမိုရင်ဆိုင်လာခဲ့ရပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ် ၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့ နံနက် (၁၀း၀၀)နာရီနှင့် (၁၁း၀၀)နာရီ အကြားတွင် ဘိတ်မြို့မှတည်ရှိနေသော SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ပေါင်(၃၀၀)ဗုံးသီး (၂)လုံးနှင့် ပွိုင့် (၅)လက်နက်ဖြင့် ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ကစယ်ခလဲနယ်မြေတွင်ရှိသော သဒ---ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ရွာသား(၂)ဦး ထိမှန်သေဆုံးခဲ့ပြီး ထိုရွာသားနှစ်ဦးမှာ မောင်ဃလ---အသက်(၄၀)နှစ်နှင့် ဦးဃရ---အသက်(၅၆)နှစ်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အတူ ရွာသား(၄)ဦးလည်း ထိမှန်ဒဏ်ရာရှိခဲ့သည်။ ထိုထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိသွားသောရွာသား(၄)ဦးမှာ မဃယ---အသက်(၃၁)နှစ်နှင့် ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ကစယ်ခလဲနယ်မြေတွင်ရှိသော သဆ---ရွာမှရွာ သား(၃)ဦးဖြစ်သော မဃမ---အသက်(၃၁)နှစ်၊ မဃဘ---အသက်(၅၇)နှစ်နှင့်မဃဖ---အသက် (၂၄)နှစ်တို့ဖြစ်ပါသည်။ ဤရွာသား(၃)ဦးသည် သဒ---ရွာတွင် ကွမ်းသီးသွားရောက်ဝယ်ယူခဲ့ကြပြီး ဦးဃပ---နှင့် ထိုင်ကာစကားပြောနေစဉ် SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ကာ ထိမှန်

ဤဓာတ်ပုံများသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ လေးညာထခေါနယ်မြေ၊ သန--- နေရာတွင် ရိုက်ယူထားသောပုံဖြစ်သည်။ ဤဓာတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ လေးညာထခေါနယ်မြေ၊ သန---နေရာကို SAC- ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့်လာရောက်ဗုံးကြဲခြင်း၊ (Point 5) အမျိုးအစားလက်နက်ဖြင့် ပစ်ခက်ခြင်းကြောင့် ရွာသား(၄)ဦးနှင့် ပဒို(၁)ဦးတို့အား ထိခိုက်မှုကိုဖော်ပြထားပါသည်။ အထက်ပါဖော်ပြထားသောပုံနှစ်ပုံထဲတွင် လက်ဝဲဘက်ပုံသည် SAC -ဗမာစစ်တပ်၏လေယာဉ်ဗုံးကြောင့် ထိခိုက်သွားသော ကောင်လေး အမည်စောဃည---၊ အသက် (၁၆)နှစ် အား အရေးပေါ် ဆေးကုသပေးနေစဉ် ရိုက်ယူထားသောပုံနှင့် လက်ယာဘက်ပုံသည် ဗုံးကျရောက်ပေါက်ကွဲသောနေရာကို ဖော်ပြထားသည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ရွာသား၏ အိမ်နှင့်တဲလည်း ပြိုကျပျက်စီးသွားခဲ့ပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်ရသောနေရာသည်လည်းပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။ ကားနှင့် စက်ဘီးသည်လည်း ထိမှန်ပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိသွားသောရွာသား(၄)ဦးထဲတွင် သုံးဦးသည် ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရ ရှိခဲ့သည့်အတွက် တော်လှန်ရေးတပ်သားများက ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ကန်ချန ဘူရီဆေးရုံသို့ပို့ ဆောင်ပေးခဲ့ကြရပြီး အခြားတစ်ဦးမှာ ထိုနယ်မြေတွင် ရှိသော NUG ဆေးရုံ၌သာဆေးကု သမှုကိုခံယူခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့ ညနေပိုင်း (၁း၄၅)အချိန်ခန့်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ ဂျက်ဖိုက်တာသည် လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ လေ ညာထားနယ်မြေ၊ သန---ဒေသသို့ ပွိုင့် (၅)သေနတ်ဖြင့်လာရောက် ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ခဲ့သောကြောင့် လူ(၅)ဦး ထိမှန်ခဲ့ပြီး ထိုအထဲတွင် နိုင်ငံရေးလုပ်ရှားသူတစ်ဦးလည်း ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သော ရွာသား(၄)ဦးမှာ စောဃည---အသက်(၁၆)နှစ်၊ စော ဃန---အသက်(၁၀)နှစ်ခွဲ၊ မဃဒ---အသက်(၄၀)နှစ်ခွဲ၊ စောဃထ--- အသက်(၃၀)နှစ်ခွဲနှင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ပဒိုစောဃတ--- အသက် (၂၅)နှစ်တို့ဖြစ်ပါသည်။

မူတြော်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း မူတြော်ခရိုင်ထဲတွင် SAC – ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းအသုံးပြု၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကလေး(၁)ဦးအပါအဝင် ရွာသား(၂)ဦးထိခိုက်ပြီး ပြည်သူအိမ်(၆)လုံး၊ စာသင်ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းများပျက်စီးမှုများရှိခဲ့သည်။ ထို့ အပြင် အခြားထိခိုက်ပျက်စီးသွားသော အဆောက်အအုံ(၃၁)လုံးအ နက် ပြည်သူ့အိမ်(၂၁)လုံး၊ စာသင်ကျောင်း(၃၀)လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၄)လုံး၊ ကျောင်းဆရာ/မများနေထိုင်သည့် အိမ်(၁)လုံး၊ စပါးကျီ(၁) လုံးနှင့် ဘုရားကျောင်း၏ထမင်းစားခန်းမဆောင်များလည်းပါဝင်သည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့ ၊ ၅:၂၅ အချိန်တွင် SAC– ဗမာစစ်တပ်သည် သပ---ရွာ နှင့် သဖ---ရွာ နှစ်ရွာကို တစ်ချိန် ထဲတွင် လေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် သပ---ရွာတွင်နေထိုင် သော စောဃရ---၊ အသက်(၃၇)နှစ် ၏ ခြေထောက်နှစ်ဖက်လုံး ထိခိုက်ပြီး သူ၏သား စောဃဆ--- အသက်(၁၂)နှစ်မှာ လက်မောင်း ကိုထိခိုက်သွားသည်။ အိမ်လည်းပျက်စီးသွားပါသည်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာ အနည်းငယ်သာဖြစ်သောကြောင့် အိမ်တွင်သာကိုယ်တိုင်ဆေးကုသ ပါသည်။ အခြားသောပျက်စီးမှုမှာ ထူးထူးသေနတ်(22)တစ်လက် ကာလတန်ဖိုး ထိုင်းဘတ် ၆၀,၀၀၀ တန်ဖိုးဖြစ်သည်။ ထိုထူးထူး သေနတ်(22)သည် စစ်တိုက်ရန်အတွက်မဟုတ်ဘဲ သားကောင်အမဲ လိုက်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုအိမ်သည်လည်း ကြီးကြီးမားမား ထိခိုက်ပျက်စီးထားသည့်အတွက် နေထိုင်ရန်အဆင်မပြေသည့်အထိ ဖြစ်သွားသည်။ သဖ---ရွာသားတစ်ဦး၏အိမ်သည်လည်း ပျက်စီးသွား သည်။

ဤဓာတ်ပုံများကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် မူတြော်ခရိုင်၊ ဒွယ်လိုးမြို့နယ်၊ လေးဖိုးထာအုပ်စု၊ သဘ---ရွာ၊ သဘ---စာသင်ကျောင်း တွင်ရိုက်ယူထားသောပုံများဖြစ်သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၄ ရက်နေ့၊ ၁၀:၃၀ အချိန်တွင် SAC – ဗမာစစ်တပ်မှ သဘ-- ရွာအတွင်း လေယာဉ်ဖြင့် ပေါင်(၅၀၀) ဗုံးသီး(၆)လုံး ကြဲချခဲ့ခြင်းကြောင့် ဗုံးသီး(၂)လုံးမှာ သဘ---ရွာ အလယ်တန်းစာသင်ကျောင်းဝင်းအတွင်းကျရောက်ပေါက်ကွဲပြီး ကျောင်းအဆောက်အအုံများ ကြီးကြီးမားမားထိခိုက်ပျက်စီးမှုများကို ဖော်ပြထားသည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

ဒူးပလာယာခရိုင်

ဒူးပလာယာခရိုင်တွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း SAC– ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ရွာသူ/သား အနည်းဆုံး (၉) ဦး ထိခိုက်သေဆုံးမှုရှိခဲ့ရာ ထိုထဲတွင် ကလေး(၄)ဦး နှင့် အမျိုးသမီး(၂)ဦး ပါဝင်ပြီး၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူ အနည်းဆုံး (၃၈) ဦးရှိသည့်အနက် ကလေး(၃၃)ဦးနှင့်အမျိုးသမီး(၅)ဦး ပါဝင်သည်။ ထို့ အပြင် အဆောက်အဦး ထိခိုက်ပြိုလဲပျက်စီးမှု အနည်းဆုံး (၇၁) လုံး ရှိသည့်အနက် ပြည်သူ့အိမ် (၆၅) လုံး၊ ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁) လုံး၊ စာသင်ကျောင်း(၅)လုံး ပါဝင်သည်။ ထို့အပြင် ဤလေကြောင်းတိုက် ခိုက်မှုကြောင့် အဆောက်အဦးအနည်းဆုံး (၁၃)လုံးနှင့် ပြည်သူ့အိမ် (၃)လုံးလည်း ထိခိုက်မှုရှိခဲ့သည်။

ဥပမာဖြစ်စဉ်တစ်ခုတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉ ရက်၊ ၁၁ နာရီဝန်းကျင် ခန့်အချိန်တွင် SAC–ဗမာစစ်တပ်သည် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှုမရှိပဲ ကော်တ ရိမြို့နယ်၊ နို့ဖိုးကျေးရွာအုပ်စု၊ သမ--- ကျေးရွာတွင် လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဤဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုကြောင့် သမ---ရွာရှိ စောဃဂ---၏ အိမ်ရှေ့တွင်တစ်လုံး အိမ်နောက်တွင်တစ်လုံး ကျ ရောက်ပေါက်ကွဲပြီး နေအိမ်မီးလောင်ကာ ပြာကျသွားသည်။ ထို့နောက်

သမ--- ရွာသား (၂)ဦး ထိခိုက်သေဆုံးမှုရှိပြီး အိမ်တစ်လုံးမီးလောင်ပျက်စီးသွားသည်။ SAC-ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်ဗုံးကြဲချသည့်အချိန်တွင် စောဃဂ---သည် သူ၏နေအိမ်နံဘေးအခြားအိမ်တွင်အနားယူအိပ်စက်နေရာ ဗုံးသီးအစမှန်၍ သေဆုံးသွားသည်။ သူ၏ဇနီးသည်နှင့်ကလေး(၂)ယောက်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ စောဃခ---သည်လည်း SAC-ဗမာစစ်တပ်၏လေယာဉ်ဗုံးကြဲသည့်အချိန်တွင် သူသည်အလုပ်မှပြန်လာသည့်အချိန် လမ်းပေါ်တွင် ဗုံးသီးအစမှန်၍ နေရာတွင်ပင်သေဆုံးသွားသည်။ သမ---ရွာနှင့် ထိုရွာအနီးနားဝန်းကျင်တွင် မည်သည့်တပ်စခန်းမှမရှိပါ။ စောဃခ--- ၏ ဇနီးသည်နှင့် ကလေး(၃)ယောက်ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ ဖခင်ဆုံးရှုံးသွားရသောကလေး(၅)ဦးရှိသည်။ ထိုကလေးများမှာ စောဃခ--- နှင့် နော်ဃက--- တို့၏သားသမီးဖြစ်သော နော်ဂဇ--- အသက်(၅)နှစ်၊ စောဂအ--- အသက်(၇)နှစ် နှင့် နော်ဂဝ--- (၂)နှစ်(၂)လတို့ဖြစ်ပြီး စောဃဂ--- နှင့် နော်ဂသ--- တို့၏ သမီးဖြစ် သော နော်ဂဟ--- အသက်(၉) နှင့် နော်ဂရ--- အသက်(၂)နှစ်(၃)လတို့ဖြစ်သည်။

ထို့နည်းအတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၃ ရက်၊ ည (၈း၀၆)အချိန်တွင် SAC-ဗမာစစ်တပ်သည် သယ---ရွာ၊ ဝါကအုပ်စု၊ ကြူတုမြို့နယ်အတွင်း လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံး(၃)လုံး ကြဲချခဲ့သည်။ ထိုဗုံးများထဲမှတစ်လုံးမှာ စောဂယ---အသက်(၄၀)နှစ်၏အိမ် ထမင်းစားဆောင်အပြင်ဘက်တွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲကာ အိမ်ပြိုကျသွားသည်။ ထိုအချိန်တွင် စောဂယ---သည် ထမင်းစားဆောင်တွင်ထမင်းစားနေရာ ပြိုကျလာသော အရာများကြောင့် သူ၏ နဖူး၊ မျက်နှာ၊ လက်နှင့် ခြေထောက်များ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသွားသည်။ ကျန်ဗုံးသီး(၂)လုံးမှာ သယ--- စာသင်ကျောင်းအနောက်ဘက်တွင်ကျရောက်ကာ တစ်လုံးပေါက်ကွဲပြီး တစ်လုံးမှာ မပေါက်ကွဲဘဲရှိနေသည်။ ပေါက်ကွဲသည့်တစ်လုံးကြောင့် စာသင်ကျောင်းဆောင်၊ ကျောင်းရေတိုင်ကီ၊ ကျောင်းအိမ်သာနှင့် ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများ၏ နေအိမ်(၁)လုံး ထိခိုက်ပျက်စီးသွားသည်။

ထို့နည်းအတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂၆ ရက် ည ၈ နာရီအချိန် မထင်မှတ်ပဲ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှုတစ်ခုမှမရှိဘဲ SAC ဗမာစစ်တပ်သည် နိုတကောမြို့နယ်၊ တခေါင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ သရ---ကျေးရွာတွင် လေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲခဲ့သောကြောင့် အိမ်အလုံး (၅၀) ပျက်စီးခဲ့ရပါသည်။ ထို့နောက်ရွာသားတစ်ယောက်ရဲ့ ဆိတ်ခြံမှာ ဗုံးကျသွားသောကြောင့် ဆိတ် (၄) ကောင်လုံးသေသွားခဲ့ပါသည်။ ရွာသူရွာသား၏အိမ်ငယ်လေးများပေါ် ဗုံးကြဲခံထိပြီးပျက်စီးခဲ့သောကြောင့် တစ်ချို့ ရွာသူရွာသားများ လယ်ကွင်းထဲမှာတဲလေးတွေဆောက်ပြီးနေထိုင်ကြသည်။ တစ်ချို့က ဆွေမျိုးများဆီကိုသွားနေပြီး တစ်ချို့ကတော့ တာလပတ်နှင့်တဲလေးတွေဆောက်ပြီး နေထိုင်ကြပါသည်။

ထို့အပြင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၈ ရက်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်ဖြင့် သလ---ရွာ၊ မောခီးကျေးရွာအုပ်စု၊ ကော်တရီမြို့နယ်တွင် ဗုံးကြဲချခဲ့ပါသည်။ ရွာသူရွာသားများအကုန်လုံး အကာအကွယ်ယူခဲ့သော်လည်း ဒေါ်ဂမ---၊ အသက် (၇၀)တစ်ဦးသည် သူ့ခင်ပွန်း ဦးဂဘ--- လေဖြတ်ထားသောခင်ပွန်းကို ပြုစုနေသောကြောင့် ဘယ်ကိုမှမပြေးရှောင်ခဲ့ပါ။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲသောအခါ ဗုံးသီးအစများ ဒေါ်ဂမ--- ၏လည်ပင်းကိုထိမှန်သွားပြီး ဒေါ်ဂမ---သည် အိမ်ခြေရင်းမှာ လဲကျပြီးအသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။

ထို့နည်းအတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက် ညနေ ၆း၄၅ မိနစ် ၇ နာရီလောက်အချိန်တွင်၊ SAC ဗမာစစ်လေယာဉ် စစ်မဖြစ်တဲ့နယ်မြေ သဝ--- ရွာနှင့် သသ---ရွာ၊ သဘောဘိုးအုပ်စု၊ ကော်တရီမြို့နယ် အတွင်းမှာ ဗုံးကြဲခဲ့ပါသည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်ဗုံးကြဲသောနေရာတွေက ဘုန်းကြီးကျောင်းဝင်းအတွင်း၊ စာသင်ကျောင်းနှင့် ရွာသူရွာသားအိမ်များဖြစ်သည်။ ကျောင်းသား ၃ ယောက်ကိုထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ ထိမှန်သောကျောင်းသားများ၏အမည်များမှာ စောဂဖ---အသက် (၁၄) နှစ် စောဂပ---အသက် (၁၅) နှစ် စောဂန---အသက် (၁၆)နှစ်နှင့် ရွာသားတစ်ယောက် စောဂဒ--- အသက် (၂၈) နှစ်တို့ဖြစ်သည်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများကို KNLA-PDF ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့မှ ဘလယ်ဒို့ ဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ပြင်းထန်စွာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသောသူများကိုမူ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဖုတ်ဖရဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ လေယာဉ်ဗုံးကြဲမှု ဖြစ်ပွားသောကြောင့် သဝ---ရွာနှင့် သသ----ရွာရှိ ရွာသူ ရွာသားများ ရွာထဲတွင်မနေထိုင်ရဲသောကြောင့် တောတောင် သို့မဟုတ် နွားခြံများသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြရသည်။

ထို့အပြင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၉ ရက်၊ နေ့လယ် ၁း၄၅ အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်တိုက်လေယာဉ်နှင့် ရဟတ်ယာဉ်တစ်စီးသည် ပေါင် (၅၀၀) ဗုံးဖြင့် သဟ---ရွာထဲသို့ ပစ်ချခဲ့သည်သာမက လေယာဉ်ပေါ်မှ အခြားသောလက်နက်များဖြင့်လည်း ပစ်ခတ်မှုများလုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထို SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်သည် ရွာထဲသို့ ပြစ်ခတ်မှုလုပ်ဆောင်ခဲ့သောကြောင့် ကလေး ၃ ဦးအသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပါသည်။ သေဆုံးသွားသောကလေးများ၏အမည်မှာ မောင်ဂထ---အသက် (၇)နှစ် တစ်တန်းကျောင်းသား ဦးခေါင်းပေါက်၊ မဂတ---အသက် (၆)နှစ် တစ်တန်းကျောင်းသား ခေါင်းတစ်ခြမ်းပျောက်ဆုံး၊ အသက် (၈)နှစ် နှစ်တန်းကျောင်းသား ညာဘက်နံရိုးပေါက် တို့ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ ဆရာမတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဒေါ်ဂဃ--- အသက် (၄၀)နှစ်သည်လည်း ဝမ်းဗိုက်ပေါက်အူထွက်ကျပြီး သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ထို့အပြင် ရွာသားတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဦးဂဂ---အသက် (၆၉)နှစ်သည် ကျည်စများ တစ်ကိုယ်လုံးကိုထိမှန်ပြီး သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ထို့နည်းအတူ သဟ--- ရွာသူရွာသားများနှင့်ကလေး (၂၉) ဦးလည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။

ထို့နည်းအတူ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ညနေ ၆း၅၄ အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်က လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံး (၄) လုံးကို ကော်တရီမြို့နယ်၊ မောခီးကျေးရွာအုပ်စု၊ သအ--- ကျေးရွာတွင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ချိန်မှာ စောဂက--- အသက် (၃၂)နှစ်၊ နော၈ဂ--- အသက် (၃၆)နှစ်၊ နော ခအ--- အသက်(၄၅)နှစ်နှင့် နော၁ဇ--- အသက် (၁၀) နှစ်တို့ကို ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်။ ရွာသူရွာသား၏အိမ် (၂) လုံး ကို တည့်တည့်ထိမှန်ပြာကျသွားပြီး အနည်းငယ်ထိခိုက်သော အိမ် (၇) နှစ်လုံးထက်များပါသည်။ ထို့ကြောင့် သအ--- ရှိရွာသူရွာသားများ အိမ်မှာမနေရဲတော့ပဲ ရွာသူရွာသားတစ်ချို့က ဘူးခေးကလော်၊ ထိုင်းဘက်ခြမ်း၊ သဇ---ရွာ၊ ဘက--- ရွာနှင့် သူတို့အတွက်လုံခြုံမဲ့နေရာသို့ ရွှေ့ပြောင်းသွားကြသည်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသောသူများကို ထိုင်း ဘခ---ဆေးခန်းကို ပို့ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

စာမျက်နှာ ၁၉ သို့ ▶▶ ▶▶

ပညာရေးနှင့် ကျန်းမာရေး

ပညာရေး အခြေနေ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ဒေသခံများသည် စစ်မက်များဖြစ်ပွားခြင်း၊ SAC – ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးများပစ်ခတ်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာများအတွင်း လေယာဉ်ဖုံးကြဲခြင်းများလုပ်ဆောင်ခြင်း အစရှိသည့် အခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ကြရသည်။ ထိုအခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြားထဲတွင် ပညာရေးအခက်ခဲသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ KHRG အနေဖြင့် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ကေအဲန်ယူ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးထိန်းချုပ်သည့် ခရိုင် (၇) အတွင်းရှိ ဒေသခံများရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရသည့် ပညာရေးအခက်အခဲများကို ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

သထုံ (သထူ) ခရိုင်

သထုံ (သထူ) ခရိုင်၊ ဘားအံမြို့နယ်အတွင်းရှိ ပညာရေးအခြေနေနှင့် ပက်သတ်၍ ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် မြို့နယ်အတွင်း ကျေးရွာအုပ်စု (၁၂) ခုရှိသည့်အနက် ကျေးရွာအုပ်စု (၅) ခုတွင်သာ KECD (ကရင့်ပညာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဌာန)၏ ကျောင်းများရှိသည်။ အခြားသော ကျေးရွာအုပ်စုများတွင်မူ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ၏ကျောင်းများသာဖွင့်လှစ်ထားသည်။ အချို့သော ကျေးရွာအုပ်စုများတွင် KECD ကျောင်းများ ဖွင့်လှစ်လိုသော်လည်း ထိုကျောင်းများတွင်ပညာသင်ကြားပေးမည့် ကျောင်းဆရာ/မ များ အလုံအလောက်မရှိခြင်းနှင့်လုံခြုံရေးအခြေအနေများကြောင့် မဖွင့်လှစ်နိုင်ကြသေးပေ။ ယခုအခါ မြို့နယ်အတွင်း KECD မူလတန်းကျောင်း (၂၉) လုံး၊ အလယ်တန်းကျောင်း (၁၂) လုံးနှင့် အထက်တန်းကျောင်း (၁) လုံး စုစုပေါင်း (၄၂) လုံးသာရှိသည်။

ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအား ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် SAC – ဗမာစစ်တပ်သည် သထုံခရိုင်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ဟောဖိုးပလယ် (မင်းစော) ကျေးရွာအုပ်စု၊ သက––– ကျေးရွာ၌ ပေါင် (၅၀၀) ဖုံး (၂) လုံး ကြဲချခဲ့သောကြောင့် ထိုဖုံးများသည် စာသင်ကျောင်းဝန်းအတွင်းကျရောက်ပေါက်ကွဲပြီး ကျောင်းအဆောက်အဦး အသစ် (၂) လုံး ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ထိုသို့ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့်မကြာခဏလာရောက်ဖုံးကြဲသဖြင့် ကျောင်းသားများနှင့် ကျောင်းဆရာ/မ များသည် ကျောင်းမတက်ရဲကြတော့ပေ။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့် စာသင်ကျောင်းအား ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုလုပ်ဆောင်ခြင်းသည် ကျောင်းသား/သူများ၏ ပညာသင်ကြားခွင့်ကို ချိုးဖောက်ရာရောက်သည်ဟု ရွာသားများမှ တင်ပြကြသည်။

ဤဓာတ်ပုံအား ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် သထုံခရိုင်၊ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ဟောဖိုးပလယ် ကျေးရွာအုပ်စု၊ သက––– ကျေးရွာတွင် ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင်၊ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်းရှိ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ဟောဖိုးပလယ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ သက––– ကျေးရွာတွင် ဖုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှု လုပ်ဆောင်ခဲ့သောကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အဦး ပျက်စီးသွားသောပုံကို ဖောက်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

တောင်ငူ (တောအူး) ခရိုင်

ထို့နည်းတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်နေ့ နံနက် ၆ နာရီတွင် တပ်ရင်းအမည်နှင့် တပ်ရင်းမှူးအမည်မသိရသည့် တောင်ငူခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ သဲ့ကလယ်တယ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘစ––– ကျေးရွာတွင် အခြေစိုက်သော SAC – ဗမာစစ်တပ်သည် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပဲ လက်နက်ကြီး ၆၀ မမ (၂) လုံးဖြင့် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုပစ်ခတ်ခဲ့သည် လက်နက်ကြီးကျည် (၂) လုံးအနက် (၁) လုံးသည် ဘစ––– ကျေးရွာအတွင်း ကျရောက် ပေါက်ကွဲသဖြင့် KECD အလယ်တန်းကျောင်းတစ်လုံး ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကြောင့် KECD ကျောင်းသား၊ ကျောင်သားမိဘနှင့် ဆရာ/ဆရာမများသည် ကြောက်ရွံ့ စိုးရိမ်ကြပြီး ကျောင်းအားပိတ်ပစ်ခဲ့သည်။

ညောင်လေးပင်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွင်း ပြန်လည်ဆန်းစစ်ရမည်ဆိုလျှင် မုန်းမြို့နယ်အတွင်းရှိ အထက်တန်းကျောင်းများသည် များသောအားဖြင့် KECD ကျောင်းများသာ ဖြစ်သည်။ ဒေသခံများအနေဖြင့် ကလေးများအား ကျောင်းထားလိုသော်လည်း SAC ဗမာစစ်သားများ၏ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများဖြစ်သည့် လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်ခြင်း၊ ဒရုန်းဖြင့်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် လေယာဉ်ဖြင့် ဗုံးကြဲခြင်းများ လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် ကလေးများ၏ လုံခြုံရေးအတွက် စိုးရိမ်နေရသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၁ ရက် နံနက် ၇း၂၀ တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ တိုက်လေယာဉ်တစ်စီးသည် ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဆ--- ကျေးရွာရှိ အထက်တန်းကျောင်းအားပေါင် (၅၀၀) ဗုံးတစ်လုံးဖြင့် လာရောက်ကြဲချသောကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အဦး ပျက်စီးခဲ့သည်။

ဤဓာတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ၌ ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဆ--- ကျေးရွာတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့၊ နံနက် ၇း၂၀ တွင် SAC စစ်ကောင်စီသည် တိုက်လေယာဉ်ဖြင့် ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဆ--- ကျေးရွာရှိ အထက်တန်းကျောင်းအား လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သောကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အဦးများ ထိခိုက်ပျက်စီးသွားသည့်ပုံအား ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီသည် ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၅ ခုနှစ်အထိ ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ စတိန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ အဟ--- ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ပညာသင်ကြားပေးရန် ကျောင်းဆရာ/ဆရာမ များအား ခန့်အပ်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုကျေးရွာအတွင်း အသတ်ခံရမှုများ မကြာခဏ ဖြစ်ပွားလေ့ရှိသဖြင့် ဆရာ/ ဆရာမများအနေဖြင့် ကြောက်ရွံ့ကြပြီး မသွားရဲကြပေ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသားမိဘများနှင့် ကျောင်းကော်မတီဝင်များသည် ကျေးရွာအတွင်းရှိ ရှစ်တန်း၊ ကိုးတန်းအောင်သောသူများအားကျေးရွာစာသင်ကျောင်းတွင် ပြန်လည်စာသင်ကြားစေပြီး ဆရာ/ဆရာမ တစ်ဦးလျှင် (၁၅၀၀၀၀) ကျပ် ပံ့ပိုးပေးသည်။ သို့သော်လည်းလစဉ်ပံ့ပိုးမှုများ မလုပ်ဆောင်နိုင်သောကြောင့် ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမများအတွက် အခက်အခဲများ ရှိနေသည်။ အဟ--- ကျေးရွာစာသင် ကျောင်းတွင် ကျောင်းဆရာ/ ဆရာမ (၅) ဦးရှိပြီး KNU၊ NGO များနှင့် SAC ထံမှ မည်သည့် အကူညီအထောက်ပံ့များ ရရှိခြင်းမရှိသေးပေ။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဘိတ်မြို့မှ ပျံသန်းလာသော SAC ဗမာစစ်တပ်၏ တိုက်လေယာဉ်သည် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပဲ ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ တနင်္သာရီမြို့နယ်၊ ကြိမ်ချောင်းဒေသ၊ ဘစ--- ကျေးရွာအနီးတွင် လာရောက်ဗုံးကြဲခဲ့သည်။ ဘစ--- ကျေးရွာမှ ကျောင်းသားတစ်ဦး ပြောပြသည်မှာ ***"ကျွန်တော်တို့ ကျောင်း တက်နေတဲ့အချိန် ဂူး-------- ဆိုပြီးအသံကြားလို့ အပြင်ထွက်ကြည့်တော့ လေထဲမှာ ပျံဝဲနေတဲ့လေယာဉ်ကိုတွေ့ လိုက်ရတယ်။ အဲ့ဒါနဲ့ ကျွန်တော်တို့ ဒူးတုန်အောင်ကြောက်သွားတယ်။ ဒီလိုမျိုး တစ်ခါမှမတွေ့ဖူးဘူး။ ဆရာ/ ဆရာမတွေက ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းသားတွေကို ပုန်းခိုခိုင်းလို့ ကျွန်တော်တို့ ပုန်းအောင်းနေတဲ့အချိန်မှာပဲ ပေါက်ကွဲသံ အကျယ်ကြီးကြားပြီး ကျွန်တော်ငိုခဲ့တယ်"။*** ဘစ--- ကျေးရွာတွင် ပညာသင်ကြားနေသော ဆရာ/ဆရာမ များမှလည်း ဤသို့ပြောသည် ***"ကျွန်တော်တို့ ကျောင်းမတက်ရဲတော့ဘူး။ လေယာဉ်နောက်တစ်ကြိမ် လာပြီး ဗုံးကြဲမှာကြောက်တယ်။ အရင်က ဒီလိုမျိုး သတင်းထဲမှာပဲ မြင်ဖူးတယ်။ နောက်ပြီး ကျွန်တော်တို့ကျောင်းက KNU ရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုအောက်မှာရှိတဲ့ ကရင့်ပညာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုဌာနရဲ့ ကျောင်းဖြစ်နေတဲ့အတွက် ပိုပြီးသတိထားရတယ်"*** ဟုပြောသည်။ ထိုကဲ့သို့ SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်ဖြင့် လာရောက်ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခြင်း လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် အခြားသော ကျေးရွာများတွင်လည်း ပိတ်ပစ်လိုက်ရသည့် ကျောင်းများရှိသည်။

မူတြော်ခရိုင်

ဘည--- ကျေးရွာရှိ ကလေးသူငယ်များသည် SAC ဗမာစစ်တပ် တိုင်းပြည်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်းတွင် လွတ်လပ်စွာကျောင်းမတက်နိုင်ကြတော့ပဲ SAC စစ်ကောင်စီ၏ လေယာဉ်ပျံ၊ လက်နက်ကြီးနှင့် ဒရုန်းများဖြင့် တိုက်ခိုက်နေခြင်းကြောင့် စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေကြရသည်။ ဤသို့သောအခြေနေများကြောင့် အချို့သောကျောင်းသားများသည်ကျောင်းထွက်ကြပြီး အချို့သောမိဘများသည်လည်း ၎င်းတို့၏ရင်သွေးများအား ကျောင်းမထားရဲကြတော့ပေ။ မာထောကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိကလေးသူငယ်များမှာမူ တောတောင်များထဲတွင် ကျောင်းတက်ကြရသည်။ ၎င်းတို့တောထဲတွင် ကျောင်းတက်ကြရသဖြင့် ခြင်ကိုက်ခြင်း၊ မိုးရွာသွန်းလျှင် လမ်းချောခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ အချို့မှာ ကျောင်းဖြင့်အလှမ်းဝေးခြင်းနှင့် အချို့မှာမူ SAC စစ်ကောင်စီတပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်ခြင်းနှင့် လေယာဉ်ဖြင့်ဗုံးကြဲခြင်းတို့ကြောင့် တခါတရံတွင် ပညာဆည်းပူးခြင်းများကို ရပ်နားရသည့်အခြေအနေများလည်းရှိသည်။ ကလေးသူငယ်များသည် ကျောင်းသို့ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ဖြင့် တက်ရသောကြောင့် သူတို့၏စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ တိုင်းပြည်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း မာထောကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ စာသင်ကျောင်းအားလုံးသည် KNU ၏ အုပ်ချုပ်မှုနှင့် လမ်းညွှန်မှုအောက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိ လာကြသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်တစ်စင်းသည် ဘတ--- ကျေးရွာအား လာရောက်ဗုံးကြဲခဲ့သောကြောင့် ဘတ--- စာသင်ကျောင်း အဆောက်အဦးအားလုံးနီးပါး ပျက်စီးသွား

သောကြောင့် ကလေးသူငယ်များအနေဖြင့် လူသောမြို့နယ်၊ ပေကေး ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘထ--- ကျေးရွာ၏ တောတွင်းတစ်နေရာတွင် ပညာ ဆက်လက်ဆည်းပူးကြရသည်။ ကလေးသူငယ်များသည် ညဘက်စာ ဖတ်ရန်အတွက် ဆိုလာမီးကို မသုံးရဲသောကြောင့် ဖယောင်းတိုင်နှင့် ဆီမီးခွက်များသာ အသုံးပြုကြရသည်။ အချို့သောမိဘများသည် အခက်အခဲအမျိုးမျိုးကြောင့် ဖယောင်းတိုင်နှင့်ဆီမီးခွက်များ၏ ကုန် ကျစရိတ်များကို မတတ်နိုင်ကြပါ။

ဒူးပလာယာခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့ နေ့လယ် ၁း၄၅ အချိန်တွင် ဖြစ်ပွား ခဲ့သော ဖြစ်စဉ်တစ်ခုတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ တိုက်လေယာဉ်တစ်စီး နှင့် ရဟတ်ယာဉ်တစ်စီးသည် ပေါင် (၅၀၀) ဗုံးတစ်လုံး၊ မိုင်းဗုံးငယ် အမျိုးမျိုးနှင့် စက်သေနတ်တို့ဖြင့် ကျုံဒိုးမြို့နယ်၊ ပိုင်ရကျေး ရွာအုပ်စု၊ သဟ--- ကျေးရွာတွင် လာရောက်ပစ်ခတ် ဗုံးကြဲခြင်းများ လုပ်ဆောင် ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မိုင်းဗုံးတစ်လုံးသည် ရွာသား၏နေအိမ်ပေါ်တွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲပြီး ထိုအိမ်ထဲတွင်လည်း ကျောင်းသားများ စာသင် ယူနေသောအချိန်ဖြစ်သဖြင့် ကျောင်းသား (၃) ဦး၊ ဆရာမ (၁)ဦးနှင့် အိမ်ရှင်အမျိုးသမီး (၁) ဦးသေဆုံးကာ၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများလည်း ရှိခဲ့သည်။ ထို သဟ --- ကျေးရွာထဲတွင် အထက်တန်းကျောင်းတစ် ကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းသား/သူ အယောက် (၉၀) နီးပါး ပညာဆည်းပူး လျက်ရှိသည်။ ထိုကျောင်းသည် ကိုယ်ထူကိုယ်ထကျောင်းဖြစ်သော် လည်း SAC ဗမာစစ်တပ်၏ ကျောင်းဆရာ/ဆရာမများ လာရောက် ပူးပေါင်း ပညာသင်ကြားပေးလျက်ရှိသည်။ ထို့နည်းအတူ ဝင်းရေးမြို့ နယ်၊ အနမ်းကွင်းကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ဘဒ--- ကျေးရွာ၊ ဘန--- ကျေးရွာ၊ ဘပ--- ကျေးရွာ၊ ဘဖ--- ကျေးရွာ၊ ဘဘ--- ကျေး ရွာရှိ ကျောင်းသားများသည်လည်း SAC ဗမာစစ်တပ်၏ ဤကဲ့သို့ စစ်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကြောင့် ကျေးရွာများအတွင်း ကျောင်းတက်ခြင်းများ မ ပြုလုပ်ရဲကြတော့ပေ။

ဘားအံခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် စာသင်ကျောင်းများ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ကြသော် လည်း ကျောင်းဆရာ/မ ကျောင်းအဆောက်အဦးနှင့် သင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများသည် လုံလောက်ပြည့်စုံခြင်း မရှိပေ။ ထို့အပြင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားနေခြင်းကြောင့် ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်နေကြရသူများထဲတွင် ကျောင်းသားများလည်း ပါဝင်သည်။ ကျောင်းသားများသည် ပညာရေး ဆက်လက်ဆည်းပူးရန် ကျောင်းထောက်ခံစာမရှိသဖြင့် ဗမာအစိုးရ ကျောင်းများသည် ၎င်းတို့အား လက်ခံခြင်းမရှိပါ။ အချို့သော စာသင် ကျောင်းများတွင်လည်း တက်ရောက်နိုင်သည့် ကျောင်းသားဦးရေ အကန့်အသတ်များရှိသဖြင့် ကျောင်းသားများကျောင်းဆက်တက်ရန် အတွက် အခက်အခဲဖြစ်စေသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွင်း၌ တနေးဆားမြို့နယ်၊ နို့ဖာဒို့အုပ်စု၊ ကမားနီအုပ်စု၊ ကရုတုးခီးအုပ်စု၊ နှင့်ကရုပယ်အုပ်စု၌ရှိသော ကျောင်းများသည် ပြည် တွင်းစစ်ရေးပဋိပက္ခများကြောင့် ၂၀၂၅ - ၂၀၂၆ ပညာသင်နှစ်အတွက် ကျောင်းများ မဖွင့်လှစ်ရဲကြတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းမတက်ရ သော ကျောင်းသားအများအပြားရှိသည်။ ယောကူကျေးရွာအုပ်စုအ တွင်း၌မှ ဘမ--- ကျေးရွာ၊ ဘယ--- ကျေးရွာနှင့် ဘရ--- ကျေးရွာ များသာ ကျောင်းဖွင့်ရဲကြသည်။ ထိုဖွင့်လှစ်ထားသော စာသင်ကျောင်း (၃) ကျောင်းသည် ဗမာအစိုးရ၏ စာသင်ကျောင်းများဖြစ်သည်။ ၎င်း တို့အနေဖြင့် ကျောင်းများဖွင့်လှစ်ထားသော်လည်း ကလေးသူငယ်များ အနေဖြင့် ကြောက်ကြောက်ရွံ့ရွံ့ဖြင့် ကျောင်းတက်နေကြရသည်။

ကျန်းမာရေးအခြေနေ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်း ပိုင်းရှိ ဒေသခံပြည်သူများသည် အခက်အခဲနှင့် ဒုက္ခမျိုးစုံကို ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့ကြရပြီး ထိုအထဲတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အခက် အခဲများသည်လည်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ကရင်အမျိုး သားအစည်းအရုံး ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ခရိုင်(၇)အတွင်းတွင်ရှိသော ဒေသခံများအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သော အခက်အခဲအမျိုး မျိုးကိုကြုံတွေ့နေရသည်။ အကြောင်းမှာ ဆေးရုံဆေးခန်းများတွင် ဆေးဝါးများမပြည့်စုံခြင်း၊ SAC - ဗမာစစ်တပ်မှလေယာဉ်များဖြင့် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့် လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဆေးရုံ များကို နေရာပြောင်းရွှေ့ရခြင်း၊ ဆေးရုံဆေးခန်းများသို့ သွားရောက်ရ မည့်လမ်းခရီးများ အလွန်ဝေးကွာခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ထိုအ ကြောင်းအရာများနှင့်ပက်သတ်၍ (KHRG) ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ ၏ ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူများသည် သထုံခရိုင်၊ တောင်ငူခရိုင်၊ ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ မြိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ မူတြော်ခရိုင်၊ ဒူးပလာယာ ခရိုင်နှင့် ဘားအံခရိုင်အတွင်း၌ အတတ်နိုင်ဆုံး မှတ်တမ်းများပြုစုထား သည်။

သထုံခရိုင်

ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ဒူးသထူခရိုင်အတွင်းရှိ ဒေသခံများသည် များသောအားဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် ဝမ်းလျှောဝမ်းပျက်ရောဂါများ ကို ခံစားကြရသည်။ ယခုအချိန်ခါတွင် များသောအားဖြင့် ဒေသခံများ သည် ဆေးဝါးကုသမှုခံယူရန် KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေအတွင်းရှိ ဆေး ခန်းများသို့ လာရောက်ကြသည်။ အကြောင်းမှာ မြို့ပေါ်ရှိဆေးရုံ ဆေး ခန်းများသည် ဆေးဝါးကုသမှုကုန်ကျစရိတ် လွန်စွာများပြားခြင်း၊ SAC ဗမာစစ်တပ်၏စစ်ဆေးမှုများ အလွန်များခြင်း၊ ဆေးရုံဆေးခန်းများထဲ တွင် ဗမာစစ်တပ်မှ လုံခြုံရေးအကြောင်းပြချက်ဖြင့် တပ်စွဲထားခြင်း တို့ကြောင့် ဒေသခံများအနေဖြင့် ဆေးဝါးကုသခြင်းများ သွားရောက် မပြုလုပ်ရဲကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘားအံမြို့နယ်အတွင်းတွင် KNU ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဆေးခန်းများကို ဟာသရယ်ကျေးရွာအုပ်စုတွင် (၂)လုံး၊ မဲသနကျေးရွာအုပ်စုတွင် (၁) လုံး၊ အီဟဲဒိုကျေးရွာအုပ်စုတွင် (၁)လုံးနှင့် တကောဘောကျေးရွာအုပ်စု တွင် (၂)လုံး ဖွင့်လှစ်ထားသည်။ စစ်တပ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက်ပိုင်း တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် ဖားအံမြို့နယ် အတွင်းမှ ထွက်ခွာသွားသောကြောင့် ဒေသခံများဖျားနာသောအခါ ထို ဆေးရုံများ၌သာ သွားရောက်ပြီး ကုသမှုများကိုခံယူခဲ့ကြရတော့သည်။ ရောဂါဝေဒနာကြီးကြီးမားမား ခံစားနေရသော လူနာများသည် မြို့ပေါ် သို့မဟုတ် ဟင--- ဆေးရုံသို့ သွားရောက်၍ ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူကြ သည်။ မြို့ပေါ်တွင် စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများရှိခြင်းနှင့် သွားရေးလာရေး အတွက် အချိန်ကန့်သတ်ထားမှုများရှိလာသည့်အတွက်ကြောင့် မြို့ထဲ သို့သွားရောက်ကုသသူများ တဖြည်းဖြည်းနည်းပါးလာသည်။ အထူး

သဖြင့် SAC – ဗမာစစ်တပ်၏ လေယာဉ်ဗုံးများ၊ လက်နက်ကြီးကျည်စများနှင့် မြေမြှုပ်မိုင်းများကြောင့် ထိခိုက်သွားသောသူများကို စစ်ဆေးမေးမြန်းမှုများ ပိုမိုလုပ်ဆောင်သောကြောင့် ထိုသူများသည် မြို့ထဲသို့ သွားရောက်ကုသမှုနည်းလာပြီး ဟငー–– ဆေးရုံ၌သာ ဆေးဝါးကုသမှုကို ခံယူကြသည်။ မြို့နှင့်ဝေးသော ရွာသားများသည် အများအားဖြင့် ဟင––– ဆေးရုံတွင်သာ ဆေးဝါးကုသမှုခံယူကြသည်။

တောအူးခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဖွန်လမှ သြဂုတ်လအတွင်း တောင်ငူခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်အတွင်းရှိ ဒေးလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စု၊ ဒေးလိုမူနူထာကျေးရွာအုပ်စု၊ ကလေလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ကလေလိုမူနူထာကျေးရွာအုပ်စုများတွင် ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အားသာချက်များရှိသလို အားနည်းချက်များလည်းရှိသည်။ ထိုကျေးရွာအုပ်စု (၄) ခုသည် တောင်ပေါ်ဒေသများဖြစ်သည့်အလျောက် သွားရေးလာရေး အဆင်မပြေမှုများရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသခံများသည် ကျန်းမာရေးမကောင်း သောအခါ KNU ဆေးရုံများသို့သွားရောက်ကုသမှုကိုခံယူခဲ့ကြပြီး အခြေအနေဆိုးသောလူနာများကို မြို့ထဲသို့ပို့ပြီး ကုသမှုကိုခံယူစေသည်။ ဘဇ––– မြို့နှင့်နီးသော ဒေးလိုမူနူလာအုပ်စုရှိ ဒေသခံများသည် ရောဂါဝေဒနာများ အပြင်းအထန်ခံစားလာရသောအခါ ဘဇ––– ပြည်သူ့ဆေးရုံးတွင် သွားရောက်၍ ကုသမှုခံယူကြသည်။ ထို့အတူ ကလေမူနူလာနှင့် ကလေမူနူထာကျေးရွာအုပ်စုတွင်ရှိသော ဒေသခံများသည် ဘလ–––ရှိ KNU ဆေးရုံးသို့သွားရောက်ပြီး ဆေးဝါးကုသမှု ခံယူကြသည်။

ညောင်လေးပင်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ မူးမြို့နယ်ဒေသအတွင်း၌ ဆေးဝါးများမလုံလောက်မှုနှင့် သူနာပြုဆရာများ နည်းပါးသောကြောင့် အမျိုးသမီးရောဂါများကြီးကြီးမားမားဖြစ်ပွားသည့်အခါ အခက်အခဲဖြစ်စေပါသည်။ ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များ ဗိုက်ခွဲမွေးရန်လိုအပ်လာလျှင် မြို့တွင်ရှိသောဆေးရုံများသို့သွားရောက်ပြီး မီးဖွားကြရပါသည်။ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းပိုင်းနှင့်ဆိုင်သော ရောဂါဝေဒနာများကို ခံစားလာရသောအခါ ရောဂါ၏အခြေအနေများကိုသိရှိနိုင်ရန်အတွက် ဓါတ်မှန်ရိုက်ခြင်းနှင့် အန်ထရာဆောင်းရိုက်ရန်လိုအပ်သောအခါ မြို့ပေါ်ရှိ ဘအ––– ဆေးရုံနှင့် ဘဟ––– ဆေးရုံများသို့သွားရောက်ကြရသည်။ နာမကျန်းဖြစ်သည့် ဒေသခံများသည် မြို့ပေါ်ရှိသောဆေးရုံများသို့သွားရန်အတွက် အခက်အခဲပေါင်းများစွာကို ကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ (ဥပမာ– လမ်းခရီးဝေးလံခြင်း ၊ လမ်းခရီးများခက်ခဲခြင်းနှင့် ကားခကုန်ကျစရိတ်များ အလွန်များပြားခြင်း)

ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်

မြိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ စတိန်းကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းတွင်ရှိသော ဒေသခံအများစုသည် ဆေးကုသမှုများကိုခံယူရန်အတွက် မြို့ပေါ်သို့သာ သွားကြရပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆေးရုံများတွင် သူနာပြုဆရာများ မလုံလောက်ခြင်း၊ ဆေးဝါးလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ သွားရေးလာရေးများခက်ခဲခြင်းနှင့် ကုသမှုကုန်ကျစရိတ်များဈေးကြီးသောကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများသည် အခက်အခဲများဖြင့်ကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ ဟဆ––– ရွာ၊ အင––– ရွာနှင့် အဟ––– ရွာတွင်နေထိုင်နေကြသော ရွာသူရွာသား၏ဖော်ပြချက်အရ အသက်ကြီးရွယ်အိုများအတွက် ကျန်းမာရေးအစောက်အရှောက်များလည်း မရှိကြပါ။ ထို့နည်းတူ ကလေးသူငယ်များ အပြင်းအထန်ဖျားနာသောအခါ ကျေးရွာအနီးအနားတွင် ဆေးရုံများမရှိသည့်အတွက် မိဘများအနေဖြင့် မြို့ပေါ်ရှိဆေးရုံသို့သွားကာ ၎င်းတို့ ၏ကလေးများကို သွားရောက်ကုသကြရသည်။ ဝေးလံခေါင်ဖျားခြင်းနှင့် ဆေးကုသမှုကုန်ကျစရိတ်များ အလွန်ဈေးကြီးခြင်းတို့ကြောင့် ဒေသခံများသည် အခက်အခဲများစွာနှင့် ကြုံတွေ့ကြရသည်။ ထို့အပြင် SAC ဗမာစစ်တပ်အစိုးရ ဆရာဝန်များသည် ဆင်းရဲသားများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်း၊ ကောင်းမွန်စွာကြည့်ရှုစောက်ရှောက်မှုများမပေးခြင်းနှင့် ဆေးဝါးကုသစရိတ်များဈေးကြီးလွန်းသောကြောင့် ရွာသူရွာသားများသည် SAC ဗမာ စစ်တပ်ပိုင်ဆေးရုံများသို့ သွားရောက်ပြီး ဆေးကုသမှုများကို မခံယူချင်ကြပေ။ အဟ––– ကျေးရွာတွင် ဆေးထိုး ဆေးရောင်းပေးသော ဆရာမတစ်ဦးသာရှိပါသည်။ ဒေသခံများသည် ညအချိန်ဖျားနာသောအခါ ထိုဆရာမတစ်ဦးကို သွားရောက်ခေါ်ယူရန် မလွယ်ကူသောကြောင့် အခက်အခဲများနှင့် ကြုံတွေ့နေကြရသည်။

မူးတြော်ခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်းတွင် SAC – ဗမာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်ဖြင့် လယ်မူပလောအုပ်စု၊ လယ်မူဒေးဒေသ၊ ဘဝ––– ကျေးရွာသို့ လာရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ထိခိုက်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများရှိခဲ့သည်။ SAC – ဗမာစစ်တပ်မှ လေယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်တိုက်ခိုက်ပြီးချိန်မှစ၍ ထိုဖြစ်ပွားမှုနှင့်နီးသော ဒေသခံပြည်သူများသည် ၎င်းတို့၏ကျေးရွာထဲတွင် မနေထိုင်ရဲတော့ဘဲ လုံခြုံစိတ်ချရသောတောထဲတောင်ထဲသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရသည်။ ဘသ––– ဆေးခန်းမှတာဝန်ရှိသူများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည်လည်း လွတ်ရာကျွတ်ရာသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ခဲ့ကြရပါသည်။ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေသော ဒေသခံများထဲတွင် ကလေးသူငယ်များသည် အအေးမိခြင်း၊ ကိုယ်ပူခြင်းနှင့် ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများကိုလည်း ကြုံတွေ့ခံစားကြရပါသည်။ ဆေးပေးခန်းနှင့်နီးသော ရွာသူရွာသားများသည် ထိုဆေးပေးခန်းကိုမှီတင်း၍ အခြေပြုနေထိုင်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးဝါးများလုံလောက်မှုမရှိခြင်း၊ ရွာသူရွာသားများသည်လည်း တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားများဖြစ်သဖြင့် ဆေးဝါးများဝယ်ယူသုံးစွဲရန် ငွေကြေးများမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ၎င်းတို့အတွက် အခက်အခဲများကိုဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။

မူတြော်ခရိုင်၊ လူသောမြို့နယ်အတွင်းရှိ ဒေသခံများ အများဆုံးကြုံတွေ့နေရသော ရောဂါများမှာ ငှက်ဖျားရောဂါ၊ အအေးမိခြင်းနှင့် ကိုယ်ပူခြင်း၊ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါများ၊ အဆစ်အမြစ်ရောင်ရမ်းကိုက်ခဲခြင်း၊ ယားယံခြင်းများနှင့် မီးဖွားပြီးခါစမိခင်များ မိုးရေနှင့်ထိ၍ ခံစားနေရသောရောဂါဝေဒနာများဖြစ်ပါသည်။ ဆေးရုံများတွင်လည်း ဆေးဝါးများ လုံလုံလောက်လောက်မရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် တစ်နှစ်အတွင်းတွင် ဆေးဝါးရောက်ရှိမှုမှာ တစ်ယူနစ်သာရှိသောကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးဝါးများမရှိတော့သည့်အခါ ဒေသခံများသည် ၎င်းတို့ကိုယ်တိုင် ဆေးဝါးများကို ဝယ်ယူသုံးစွဲခဲ့ကြရသည်။ အချို့ဒေသခံများသည် ဆေးဝါးဝယ်ယူရန် ငွေကြေးမရှိသည့်အတွက် အခက်အခဲများစွာ ဖြစ်ပေါ်စေသည်။ ဧပြီလဆန်းမှစတင်၍ SAC ဗမာ

စစ်တပ်လေယာဉ်များသည် နေ့စဉ်နီးပါ လာရောက်ပျံဝဲ ပစ်ခတ်ခြင်းများလုပ်ဆောင်သဖြင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ဆေးခန်းများအတွင်းနေထိုင်ရခြင်းသည် အန္တရာယ်အလွန်ကြီးမားကြောင်း ဖော်ပြကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဧပြီလမှစတင်၍ ဆေးခန်းများ၏ နေရာများကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပြီး SAC ဗမာစစ်တပ်စခန်းများနှင့်နီးသော ဆေးခန်းများဖြစ်သည့် လယ်မူပလောကျေးရွာအုပ်စုနှင့် စောမူပလောကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ဆေးခန်းများသည် လူနာများကို တောထဲတွင် သွားရောက်ထားရှိခဲ့ကြရပြီး ဒေသခံများထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရသောနေရာများတွင်သာ လူနာများအား သွားရောက်ကြည့်ရှု စောက်ရှောက်ခဲ့ရသည့်အတွက် ကြီးမားသည့်အခက်အခဲဖြစ်စေသည်။

ဤဓာတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဖွန်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မူးတြော်ခရိုင်၊ ဘူးသိုမြို့နယ် ၊ ဘူးအားဒဲကျေးရွာအုပ်စု၊ မက––– ဆေးရုံတွင် သူနာပြုဆရာမှ ကလေးများကို ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးသောပုံဖြစ်ပါသည်။ *(ဓာတ်ပုံ–KHRG)*

ဒူးပလာယာခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် ကျုံဒိုးမြို့နယ်အတွင်းတွင်ရှိသော KNU ဆေးရုံတစ်ရုံသည် စိုးရိမ်ရသောအခြေအနေမျိုးနှင့် အမြဲကြုံတွေ့ရပါသည်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင် သူနာပြုဆရာများနှင့် လူနာများသည် ထိုဆေးရုံအထဲတွင် မနေထိုင်ရဲကြပါ။ ထို့ကြောင့် ဆေးရုံ၏တည်နေရာကို ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပြီး သူနာပြုဆရာများသည်လည်း လူနာများ၏အိမ်တွင်သာ လိုက်လံပြီး ဆေးကုသပေးမှုများပြုခဲ့ကြရသည်။ ယခုအချိန်တွင် ကျုံဒိုးမြို့နယ်အတွင်းတွင် တိုက်ပွဲများပြင်းထန်လာသောကြောင့် SAC ဗမာစစ်တပ်မှ လက်နက်ကြီးများ ပစ်ခတ်ခြင်း၊ လေယာဉ်ဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်ခြင်းများနှင့် ဒရုန်းဖြင့်လာရောက်တိုက်ခိုက်မှုများရှိသည့်အတွက် ထိုဆေးရုံကို တစ်နေရာပြီးတစ်နေရာ ပြောင်းရွှေ့မှုများပြုလုပ်ကြရသည်။ ထို့ကြောင့် မကျန်းမာသော ဒေသခံများအနေဖြင့် ထိုဆေးရုံပြောင်းရွှေ့သွားသောတည်နေရာကို မသိရှိသည့်အတွက် ဆေးကုသမှုများကိုရရှိရန် ထိုဆေးရုံကို လိုက်လံရှာဖွေကြရသည်။ ထို့အတူ အချို့ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များကို မီးဖွားပြီးသည့်အခါ ဆေးရုံတွင် ရက်ပြည့်သည်အထိ ထား၍မရပါ။ ၎င်းတို့ကလေးမီးဖွားပြီးသည်နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် နေအိမ်သို့ပြန်ခိုင်းပြီး ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများမှ ၎င်းတို့၏နေအိမ်တွင်သာ သွားရောက်ကြည့်ရှုမှုများ လုပ်ဆောင်ပေးကြသည်။ ဆေးရုံနှင့်ဝေးလံသောနေရာ ဒေသများတွင် ကျေးရွာရှိ သူနာပြုဆရာများက ကြည့်ရှုစောက်ရှောက်မှုများ ပေးကြသည်။

ဘားအံခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းမှစတင်၍ အမေရိကန် USAID အဖွဲ့အစည်းသည် ၎င်းတို့၏ကူညီမှုများကို ရပ်တန့်ခဲ့သည့်အတွက် ကော်သူးလေ ကျန်းမာရေးနှင့် ကယ်ဆယ်ရေးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် အကူအညီအထောက်ပံ့များ မရရှိကြတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ပိုင်ကျုံမြို့နယ်တွင်ရှိသော ဆေးရုံများသည်လည်း ဆေးဝါးမလုံလောက်မှုများ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ထို့နည်းအတူ ပိုင်ကျုံမြို့နယ်အတွင်းတွင် တိုက်ပွဲဖော်ဆောင်မှုများ ရှိလာသည့်အတွက် သူနာပြုဆရာများနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများသည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိကြသောလူနာများကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အမြဲတစေ သွားရောက်ကုသမှုများ လုပ်ဆောင်ပေးခဲ့ကြရသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဖွန်လတွင် ဘားအံခရိုင်၊ တနေးဆားမြို့နယ်၊ တောင်အရှေ့ဘက်ခြမ်းနှင့် တောင်အနောက်ဘက်ခြမ်းတွင်ရှိသော ဒေသခံများသည် ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် ရာသီတုတ်ကွေးများစသောရောဂါဝေဒနာများကို အများဆုံး တွေ့ကြုံခံစားကြရသည်။ တောင်အနောက်ဘက်ခြမ်းတွင်နေထိုင်ကြသော ရွာသူရွာသားများသည် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်ရောဂါများကို တွေ့ကြုံခံစားရလျှင် ၎င်းတို့အတွက် အခက်အခဲမဖြစ်ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့၏အုပ်စုအတွင်းတွင် ဆေးကုသမှုပေးသောဆေးရုံများရှိသည့်အတွက်ကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ရောဂါဝေဒနာအပြင်းအထန်ခံစားနေရသောလူနာများကို မခ––– ဆေးရုံနှင့် မဂ––– ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ပို့ဆောင်ပေးကြသည်။ သို့သော် တောင်အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင်ရှိသော ရွာသူရွာများအတွက် ဆေးကုသမှုကိုခံယူကြရန် အခက်အခဲအများအပြားရှိသည်။ ထို့ကြောင့် တောင်အရှေ့ဘက်ခြမ်းသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်ကြသော စစ်ဘေးရှောင်ဒေသခံများသည် ဆေးဝါးအကူအညီအထောက်အပံ့များ လုံလုံလောက်လောက်မရရှိကြပါ။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် ရာသီတုပ်ကွေးများကို တွေ့ကြုံခံစားလာရသောအခါ သူတို့အတွက် အခက်အခဲကြီးကြီးမားမားဖြစ်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့အတူ ၎င်းတို့သည် အခြားနေရာများသို့ သွားရောက်၍ ဆေးကုသရန်အတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခက်အခဲများနှင့် ငွေကြေးအခက်အခဲများလည်းရှိကြသည်။

အရှေ့မျက်နှာဖုံးဓာတ်ပုံ

ဤဓာတ်ပုံသည် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ၌ ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဆ––– ကျေးရွာတွင် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၁ ရက်နေ့၊ နံနက် ၇း၂၀ တွင် SAC စစ်ကောင်စီသည် တိုက်လေယာဉ်ဖြင့် ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ ဆောထိမြို့နယ်၊ ပျဉ်ရေကျေးရွာအုပ်စု၊ ဘဆ––– ကျေးရွာရှိအထက်တန်းကျောင်းအား လာရောက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သောကြောင့် ကျောင်းအဆောက်အဦးများ ထိခိုက်ပျက်စီးသွားသည့်ပုံအား ဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။*(ဓာတ်ပုံ – KHRG)*

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်မှ စစ်ကောင်စီအား ပုဒ်မ ၃၃ ဖြင့်အရေးယူခြင်း

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (ILO) ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၃ တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံသည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် (COI) ၏ အကြံပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ပျက်ကွက်ပါက ILO မှ အရေးယူဆောင်ရွက်ခွင့်ပေးထားသည်။ အရေးယူမှုများတွင် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုပါဝင်သည့် ပြစ်ဒဏ်ခတ်မှု သို့မဟုတ် ပြင်ဆင်မှုများ ပါဝင်နိုင်သည်။ အစောပိုင်းတွင် ပုဒ်မ ၃၃ သည် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများအတွက်သာ ပြဋ္ဌာန်းထားသော်လည်း ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော အရေးယူမှုများပါဝင်ရန် ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစစ်တပ်မှကျူးလွန်သည့် အဓမ္မခိုင်းစေမှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်ကို ချိုးဖောက်မှုများအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် ILO မှ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကော်မရှင်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်၏ ၁၉၉၈ ခုနှစ် အစီရင်ခံစာတွင် အာဏာပိုင်များက ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် သစ်လုပ်ငန်းများတွင် အဓမ္မခိုင်းစေမှုများရှိသည့်အပြင် အရပ်သားများကို ပေါ်တာဆွဲခြင်းများ စသည့်ချိုးဖောက်မှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်ပွားနေသည်ကို ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ အမျိုးသမီးများ၊ ကလေးများနှင့် တိုင်းရင်းသားလူနည်းစုများသည် အဓမ္မခိုင်းစေမှုများ၏ ကြမ်းတမ်းသောအခြေအနေများအား ကြုံတွေ့ခဲ့ရသူများထဲတွင် ပါဝင်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာသည် မြန်မာစစ်တပ်မှ နိုင်ငံရေးအရ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိလုပ်ဆောင်ခြင်း၊ လွန်စွာဘက်လိုက်မှုရှိခြင်းနှင့် ယုံကြည်မှုကင်းမဲ့ခြင်းအကြောင်းပြကာ တုံ့ပြန်ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၉ ခုနှစ် မေလတွင် ILO မှ စစ်အစိုးရအား ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ရန်နှင့် အဓမ္မလုပ်အားပေးခိုင်းစေမှုများ အဆုံးသတ်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ILO ၏ အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ပြီး ၂၀၀၀ ခုနှစ်တွင် ILO မှ ပုဒ်မ ၃၃ ဖြင့် စစ်အစိုးရကို ပထမဆုံးအကြိမ် အရေးယူခဲ့သည်။ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်းများ ဦးဆောင်သော အစိုးရတစ်ရပ်အောက်တွင် နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် တရားရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် ပုဒ်မ ၃၃ ဖြင့်အရေးယူဆောင်ရွက်မှုကို ILO မှ ရုတ်သိမ်းခဲ့သည်။

၂၀၂၁ ခုနှစ်တွင် စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် မြန်မာစစ်တပ်မှ ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြမှုများအား အကြမ်းဖက်ဖြိုခွင်းရာတွင် အလုပ်သမားသမဂ္ဂများနှင့်အဖွဲ့ဝင်များအားပစ်မှတ်ထားမှုများရှိသည့်အပြင် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများ၊ အဓမ္မခိုင်းစေမှုများ၊ စစ်မှုမထမ်းမနေရ ဖိအားပေးခြိမ်းခြောက်မှုများနှင့် ILO ၏ အကြံပြုချက်များကို မလိုက်နာမှုများရှိခဲ့သည်။ စစ်အာဏာသိမ်းပြီးနောက် စစ်ကောင်စီ၏ချိုးဖောက်မှုများအား ရပ်တန့်ရန်အတွက် ILO မှ ဖိအားပေးလုပ်ဆောင်မှုများရှိခဲ့ပါသည်။

- ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ၁၀၉ ကြိမ်မြောက် ညီလာခံတွင် မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုရန် စစ်အစိုးရ၏ တောင်းဆိုချက်များကို ပယ်ချရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။
- ၂၀၂၂ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ILO သည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လွတ်လပ်စွာ အသင်းအဖွဲ့ ဖွဲ့ပိုင်ခွင့်နှင့် အဓမ္မခိုင်းစေမှုဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များနှင့်ပတ်သက်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် အဆင့်အမြင့်ဆုံး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်ဖြစ်သည့် ILO ၏ ၁၄ ခုမြောက် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင် (COI) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။
- ၂၀၂၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်မှ ချိုးဖောက်မှုများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ဖြစ်ပွားနေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ရပြီး စစ်ကောင်စီမှ ပြည်သူများအပေါ် အကြမ်းဖက်မှုများကို ချက်ချင်းရပ်တန့်ရန်၊ အဓမ္မခိုင်းစေမှုများ အဆုံးသတ်ရန်နှင့် အကျဉ်းချခံထားရသော သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်များကို လွှတ်ပေးရန် စစ်အစိုးရအား တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏အစီရင်ခံစာကို စစ်ကောင်စီမှ ၁၉၉၈ ခုနှစ်ကကဲ့သို့ပင် နိုင်ငံရေးအရ ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိလုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟုအကြောင်းပြကာ ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

- ၂၀၂၄ ခုနှစ် ILO ၏ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ ၃၅၂ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးတွင် စစ်အစိုးရသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားညီလာခံ (ILC) ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များကို လိုက်နာရန်ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။
- ၂၀၂၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ILO ၏ ၁၁၃ ကြိမ်မြောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားညီလာခံတွင် စစ်အစိုးရအား ပုဒ်မ ၃၃ ဖြင့် အရေးယူရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

စစ်အစိုးရအပေါ် အရေးယူမှုနှင့်ဖိအားပေးမှုအတိုင်းအတာနှင့် အကောင်အထည်ဖော်မှုများ မတွေ့ရသေးသော်လည်း စစ်ခေါင်းဆောင်များ၏ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား ရပ်ဆိုင်းခြင်း၊ ရုပ်သိမ်းခြင်း၊ စစ်တပ်၏စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပါဝင်ပတ်သက်သူများအား ပိတ်ဆို့အရေးယူခြင်းများ ပါဝင်နိုင်ပါသည်။

သမိုင်းတစ်လျှောက်တွင် ILO မှ ပုဒ်မ ၃၃ ဖြင့် အရေးယူခြင်းအား ၃ ကြိမ်သာရှိခဲ့ပြီး၂၀၀၀ ပြည့်ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၊ ၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် ဘီလာရုစ် (Belarus) နိုင်ငံနှင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံကိုထပ်မံအရေးယူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေသခံများကြုံတွေ့ရသည့်မြေမြှုပ်မိုင်းအန္တရာယ်

မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းဒေသအတွင်းရှိဒေသခံများသည် မပြီးဆုံးနိုင်သေးသည့် ပြည်တွင်းစစ်၏ ဆိုးကျိုးများကို မရှောင်လွှဲနိုင်ကြပဲ ကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်နေကြရသည်။ ထို့အပြင် စစ်ပွဲများအတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားကြသည့် နှစ်ဖက်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ အသုံးပြုသည့် လက်နက်ခဲယမ်းအကြွင်းအကျန်များနှင့် မြေမြှုပ်မိုင်းများ၏ ဘေးအန္တရာယ်ကိုလဲ မကျော်လွှားနိုင်ကြပေ။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ဩဂုတ်လအတွင်း ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့၏ ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းပြုစုသူများ တင်ပြသောမှတ်တမ်းတွင် မြေမြှုပ်မိုင်းကြောင့် သေဆုံးသူ တစ်ဦးနှင့် ဒဏ်ရာရှိသူ ခုနှစ်ဦးရှိသည်။ ထိုသေဆုံး၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသူများအထဲတွင် ကလေးငယ်နှစ်ဦးနှင့် သက်ကြီးရွယ်အိုများ ပါဝင်သည်။

ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့သည် မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံးထိန်းချုပ်ရာ ခရိုင်ခုနှစ်ခုအတွင်း ကွင်းဆင်းမှတ်တမ်းများစဉ်ဆက်မပျက်ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ အထက်တွင်ဖော်ပြထားသည့် မှုခင်းဖြစ်စဉ်များတွင် ဒေသခံများ၏ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည့် ဖြစ်စဉ်များအား ဖော်ပြလိုပါသည်။

ရှေ့ဦးစွာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့၌ ဒူးသထူ (သထုံ) ခရိုင်၊ ဘားအံမြို့နယ်၊ ဘန့်ဘွေးကုန်းကျေးရွာအုပ်စုနှင့် မိကရင်ကျေးရွာအုပ်စုကြားရှိ အပ---တောင်ခြေတွင် ဒေသခံနှစ်ဦး တိုက်မိုင်းထိမှန်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်အား ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့တွင် အဖ---ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော စောတ---သည် ပိုက်ကွန်ဖြင့် ငါးသွားထောင်ပြီးနောက် အဘ---ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ စောထ--- နှင့်တွေ့ဆုံ၍ မဃ---ကျေးရွာဘက်သို့ အလည်သွားရောက်ရန် သဘောတူခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် ညနေမောင်ရီပျိုးချိန်တွင် (လူချင်းမှားနိုင်ချိန်) မိကရင်ကျေးရွာဘက်သို့ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ဖြင့် စတင်ထွက်ခွာလာကြသည်။ စောတ---သည် ဆိုင်ကယ်မောင်းနှင်၍ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ စောထ---သည် ၎င်း၏ ဆိုင်ကယ်နောက်မှ လိုက်ပါစီးနှင်းသွားသည်။

၎င်းတို့နှစ်ဦး မိကရင်ကျေးရွာသို့ မောင်းနှင်လာစဉ် အပ---တောင်ခြေအရောက် လမ်းမအလယ်တွင် ကျောက်တုံးတစ်တုံးအား တွေ့ရှိ၍ ရှောင်မောင်းခဲ့သည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ ဆိုင်ကယ်အနောက်ဘီးသည် မလွတ်ပဲ သွယ်ထားသော မိုင်းကြိုးနှင့် ချိတ်မိသွားသည်။ ထို့ကြောင့် မိုင်းသည် ၎င်းတို့မောင်းနှင်လာသော ဘယ်ဘက်ခြမ်းတွင် ပေါက်ကွဲပြီး နှစ်ဦးစလုံး၏ ခန္ဓာကိုယ်ဘယ်ဘက်ခြမ်းတွင် မိုင်းစများထိမှန်ခဲ့သည်။ ဆိုင်ကယ်မောင်းနှင်သူ စောတ---သည် ဂုတ်၊ ဘယ်ဘက်ပေါင်နှင့် ဒူးအောက်ခြေသလုံးတွင် မိုင်းစများ ထိမှန်ခဲ့သည်။ ၎င်း၏နောက်မှ လိုက်ပါစီးနင်းလာသူ စောထ---မှာမူ ဘယ်ဘက်ခြေထောက်တစ်ချောင်းလုံးနှင့် ကျောတစ်ပြင်လုံး မိုင်းစများထိမှန်ခဲ့သည်။

၎င်းတို့တိုက်မိသော မိုင်းသည် စောဘိုဘိဦးဆောင်သော DKBA အဖွဲ့မှ ထောင်ထားသောမိုင်းဖြစ်သည်။ ဖြစ်စဉ်အား စောတ---ပြောပြသည်မှာ ***"မိုင်းပေါက်တော့ သူတို့ ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်ဆီလာပြီး လက်နက်နဲ့ ထုထောင်းဖို့လုပ်တယ်။ ကျွန်တော်တို့လဲ သာမန်ရွာသားပါဆိုပြီး လက်အုပ်ချီပြီးတောင်းပန်တော့ ကျွန်တော်တို့ရဲ့ အကျိုးအကြောင်းကို သူတို့စစ်ဆေးမေးမြန်းတယ်။ ပြီးတော့ သူတို့အထက်လူကြီးတစ်ဦးဆီက ဖုန်းလာတယ်။ သူတို့အချင်းချင်းစကားပြောပြီးတော့ VIGO လား ဘာလား အမဲရောင်ကားတစ်စီးပေါ် တက်ခိုင်းတယ်။ ကျွန်တော်တို့က ကားနောက်မှာ စီးရတာပေါ့။ ပြီးတော့ အမ---ဆေးခန်းမှာ ဆေးဝါးကုသဖို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့တယ်"*** ဟု ပြောသည်။

ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့နှစ်ဦးသည် အမ---ဆေးခန်း၌ ဆေးကုသမှုခံယူခဲ့ကြပြီးနောက် စောထ---၏ ဝမ်းကွဲအစ်ကိုဖြစ်သူ အကူအညီဖြင့် အယ---ကျေးရွာတွင် တစ်ညအိပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် နောက်တစ်နေ့ မနက်ရောက်သောအခါ စောထ---၏ ဝမ်းကွဲအစ်ကိုသည် သုံးဘီးဆိုင်ကယ်ဖြင့် စောတ---အား ၎င်း၏နေအိမ်သို့ ပြန်လည်ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

ဆက်လက်၍ တောင်ငူ (တောအူး) ခရိုင်တွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလအတွင်း၌ အသက် ၁၃ နှစ်အရွယ် ကလေးတစ်ဦးနှင့် ၎င်း၏သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ အသက် ၂၄ နှစ်အရွယ်တို့သည် ဆွေမျိုးများရှိရာ (၁၃) မိုင်မြို့သို့သွားစဉ် မြေမြှုပ်မိုင်းထိမှန်မှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် တောင်ငူခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ကလေလိုမူထော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ အရ--- ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော အသက် (၁၃) နှစ်အရွယ် စော ဒ--- သည် ၎င်း၏ သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ နှစ်ဦးနှင့်အတူ ဆွေမျိုးများရှိရာ (၁၃) မိုင်မြို့သို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် သွားရောက်ခဲ့သည်။ (၁၃) မိုင်မြို့သည် သံတောင်ကြီးမြို့နှင့်တောင်ငူမြို့ကြားတွင် တည်ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် (၁၃) မိုင်မြို့သို့ သွားရာတွင် အလ--- ကျေးရွာနှင့် (ကလေလိုမူနူလာကျေးရွာအုပ်စု) အဝ--- ကျေးရွာကြားရှိလမ်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်။ ဤလမ်းသည် စစ်ကောင်စီပိတ်ထားသောလမ်းဖြစ်သည်။

ဒေသခံများ၏ပြောကြားချက်အရ SAC စစ်သားများသည် ထိုလမ်းပေါ်တွင် ဒေသခံများ ခရီးသွားသည်ကိုတွေ့ရှိပါက ဆက်လက်သွားလာခွင့်မပြုပဲ ၎င်းတို့ကျေးရွာသို့ လှည့်ပြန်ခိုင်းသည့် အခြေအနေရှိကြောင်း သိရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် အလ--- ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော ဒေသခံတစ်ဦးသည် ၎င်းတို့အား ထိုလမ်းမှခရီးသွားလာခြင်းမပြုရန် သတိပေးခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့သည် ထိုရွာသား၏သတိပေးချက်ကို လျစ်လျူရှုကာ (လုံခြုံမှုရှိသည်ဟုထင်၍) ခရီးဆက်သွားခဲ့သည်။

ထို့နောက် စောဒ--- နှင့်အတူ န--- နှင့် ပ--- တို့သည် အဝ--- ကျေးရွာ၊ အသ--- ရပ်ကွက်သို့ ရောက်သောအခါ လမ်းပေါ်တွင် သစ်ပင်တစ်ပင် လှဲချထားသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ၎င်းတို့သည် သစ်ပင်ကို ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းကြသည်။ ထိုစဉ် စောဒ--- သည် မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးအား တက်နင်းမိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မြေမြှုပ်မိုင်းသည် ပေါက်ကွဲသွားပြီး စောဒ--- ၏ ညာဘက်ခြေထောက် ပြတ်ထွက်သွားသည်။ ထို့အပြင် သူ၏ညာဘက်လက်တွင်လည်း မိုင်းစထိမှန်ပေါက်ပြဲသွားပြီး ၎င်း၏ညာဘက်ရင်အုံတွင်လည်း ဒဏ်ရာရရှိကာ အပေါက်ကလေးများဖြစ်သွားသည်။ ထို့နည်းတူ န--- သည်လည်း မိုင်းပေါက်ကွဲမှုကြောင့် မျက်လုံးနှင့် ရင်အုံတွင် ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် န--- သည် မျက်လုံးတစ်ဖက် ကွယ်သွားပြီး ပ--- မှာမူ မည်သည့် ဒဏ်

ရာမျှ မရရှိခဲ့ပေ။ ထို့နောက် ပ--- သည် သူငယ်ချင်းများအား သွားရောက်ကူညီခဲ့ပြီး အလ--- ကျေးရွာဖက်သို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ပြန်လည်ခေါ်ဆောင်လာခဲ့သည်။ ပ--- သည် အလ--- ဒေသခံများထံမှ အကူညီတောင်းခံခဲ့ပြီး စဝဒ--- အား အလ--- ရွာသားများမှ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ဒေးလိုမူထော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ပလ--- ဒေသတွင်ရှိသော KNLA တပ်ရင်း (၅) ဆေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။

မျက်လုံးတစ်ဖက်ကွယ်သွားသော န--- မှာမူ ၎င်း၏အစီအစဉ်ဖြင့် (၁၃) မြို့သို့ပြန်သွားပြီး ဆေးဝါးကုသမှုခံယူခဲ့ရခြင်း ရှိမရှိကို ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့မှ မသိရှိရတော့ပေ။ စဝဒ--- နင်းမိခဲ့သော မြေမြှုပ်မိုင်းသည် စစ်ကောင်စီတပ်သားများ ထောင်ထားသော မြေမြှုပ်မိုင်းဖြစ်သည်ဟု ရွာသားများမှယူဆကြသည်။ အကြောင်းမှာ အဝ--- ကျေးရွာ၌ စစ်ကောင်စီခြေမြန်တပ်ရင်း(ခမရ) အမှတ်(၆၀၄) တပ်စခန်းတည်ရှိခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဤဓာတ်ပုံကို ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့၌ တောအူးခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ဒေးလိုမူထော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ လာခိုဒိုကာဒေသရှိ ဆေးခန်းတွင် ရိုက်ယူခဲ့သည်။ ပုံတွင် အသက် (၁၃)နှစ်အရွယ် စဝဒ--- သည် ဆေးခန်းတွင် ဆေးကုသမှုခံယူနေသော အခြေအနေကို ဖော်ပြထားသည်။ *(ဓာတ်ပုံ- KHRG)*

ထို့အတူ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ စတိန်ကျေးရွာအုပ်စု၊ အဟ---ကျေးရွာတွင် မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ စတိန်ကျေးရွာအုပ်စု၊ အဟ--- ကျေးရွာအနီး အအ--- နေရာတွင်နေထိုင်သည့် အသက် ၅၁ နှစ်အရွယ် အမျိုးသမီးတစ်ဦးသည် နေ့လယ် ၁၂ နာရီ တွင် မြေမြှုပ်မိုင်းနင်းမိ၍ ခြေထောက်တစ်ဖက်အရိုးကြေမွသွားကြောင်းသိရသည်။ အဆိုပါအကြောင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ ဒေသခံတစ်ဦးပြောပြသည်မှာ သူမရရှိသည့်ဒဏ်ရာသည် အလွန်ပြင်းထန်ပြီး နေမွန်းတည့်ချိန်ဖြစ်သဖြင့် သွေးများအလွန်အမင်းထွက်ကာ အရိုးများကို အတိုင်းသားမြင်ရသည်။ အဆိုပါအမျိုးသမီးသည် ဟက--- ဆီအုန်းကုမ္ပဏီ၏ အလုပ်သမားတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်းသိရသည်။ ထို့နောက် ဒဏ်ရာရရှိသည့် အမျိုးသမီးအား ကော့သောင်းဒေသ၊ လယ်ကဆောမြို့နယ် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေး အမှတ် (၁) တပ်ခွဲမှ ၎င်းတို့တွင်ရှိသည့်ဆေးဝါးဖြင့် ဒဏ်ရာအားဆေးထည့်ပေးပြီး မင---ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ လူနာတင်ယာဉ်ဖြင့် ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။

ထိုမိုင်းပေါက်ကွဲသည့် ဟက--- ကုမ္ပဏီ ဆီအုန်းခြံအနီးတွင် SAC တပ်သားများသည် မကြာခဏ လာရောက်ကင်းပုန်းဝပ်လေ့ရှိပြီး မြေမြှုပ်မိုင်းများထောင်လေ့ရှိကြောင်း အဆိုပါဒေသတွင်လုပ်ရှားနေသည့် တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးမှ ပြောသည်။ ထိုမြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲမှုသည် ရွာသားများအား ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်မှုကို ဖြစ်စေပါသည်။ အချို့ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ ဥယျာဉ်ခြံထဲသို့သွားရန်ကိုပင် မဝံ့ရဲကြတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ရွာသားများ၏ စားဝတ်နေရေးအတွက် လုပ်ကိုင်စားသောက်သည့် ဥယျာဉ်ခြံများအတွင်းနှင့် လူအများသွားလာသည့်လမ်းများတွင် မြေမြှုပ်မိုင်းထောင်ခြင်းများမပြုလုပ်ကြရန် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များအား တားမြစ်ပေးစေချင်သည်ဟု ရွာသားတစ်ဦးမှ တောင်းဆိုထားသည်။

ယခုမိုင်းနင်းမိသည့်အမျိုးသမီး၏ ဆေးကုသမှု ကုန်ကျစရိတ်အား သူမအလုပ်လုပ်နေသည့် ဟက--- ကုမ္ပဏီမှ တာဝန်ယူပေးသည်။ သူမသည် ထိုကုမ္ပဏီတွင် နေ့စားလုပ်သားအဖြစ် ရန်ကုန်မှ လာရောက်လုပ်ကိုင်နေသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။

ဆက်လက်၍ ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ ကစယ်ဒိုမြို့နယ်၊ ကလဲမုထိဒေသ၊ ဟခ--- ကျေးရွာ၌ နေထိုင်သော ကိုဖ---သည် ၎င်း၏နေအိမ်ဘေး၌ ထောင်ထားသော မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးအား တက်နင်းမိခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်အား ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကိုဖ---သည် ၎င်း၏နေ အိမ်နံဘေးတွင် သွားလာရင်း မြေမြှုပ်မိုင်းတစ်လုံးအား တက်နင်းမိ၍ ပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ၏ ခြေထောက်တွင် ဖြတ်ပစ်ရမည်အထိ ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။

ကိုဖ---- သည် အသက် ၃၂ နှစ်အရွယ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး လူလွတ်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ၎င်းဒဏ်ရာရရှိပြီးနောက်တွင် အခြားသောရွာသားများမှ ၎င်းအားကူညီပေးရန် ရောက်ရှိလာကြပြီး ထားဝယ်မြို့တွင်ရှိသော ပြည်သူ့ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ ၎င်းအနေဖြင့် ထိုမြေမြှုပ်မိုင်းသည် မည်သည့်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းမှ ထောင်ထားသည်ကို မသိရှိပေ။ သို့သော် လွန်ခဲ့သည့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA)၊ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF) ပူးပေါင်းတပ်များနှင့် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (စစ်ကောင်စီ) တို့ကြား ဟခ--- ကျေးရွာတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုတိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးသည့် ၂၀၂၄ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဟခ--- ကျေးရွာရှိ ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏နေအိမ်များ၌ မနေထိုင်ရဲကြတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် အချို့ရွာသားများသည် အခြားသောကျေးရွာများနှင့် ထားဝယ်မြို့ပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသည်။ ယခုလက်ရှိ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ဟခ---ကျေးရွာ၌ KNLA ရဲဘော်များနှင့် ၎င်းတို့၏ ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့ဝင်များသာ နေထိုင်နေကြသည်။ အချို့သောရွာသားများအနေဖြင့် ဟခ---ကျေးရွာတွင် လုံးလုံးလျားလျားပြန်လည်မနေထိုင်ရဲကြသေးပေ။ အကြောင်းမှာ မြေမြှုပ်မိုင်းကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိနေသည်များကို ကြားမြင်နေရသောကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၏ နောက်ထပ်မြေမြှုပ်မိုင်း ထိမှန်မှုဖြစ်စဉ်တစ်ခု

အား ဆက်လက်ဖော်ပြရမည်ဆိုလျှင် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ဒိုစိုးမြို့နယ်၊ ကမို့သွေးကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟဂ--- ကျေးရွာတွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်အား ဖော်ပြထားလိုပါသည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ညီအစ်ကိုနှစ်ဦးဖြစ်သည့် မောင်ဘ--- (အသက် ၁၇ နှစ်) နှင့် မောင်မ--- (အသက် ၂၂ နှစ်) တို့သည် ၎င်းတို့၏ဥယျာဉ်ခြံတွင် သီဟိုဠ်စေ့သွားယူရန် သွားရောက်ခဲ့ကြပြီး သီဟိုဠ်စေ့အား ယူဆောင်စဉ် နံနက် ၁၁း၁၀ အချိန်တွင် မောင်မ--- သည် မြေမြှုပ်မိုင်းအား တက်နင်းမိခဲ့ပြီး သူ၏ဘယ်ဘက်ခြေထောက် ဆုံးရှုံးသွားသည်။ ထို့နောက် မောင်ဘ---သည် သူ၏အစ်ကိုထံသို့သွားရောက်ခဲ့ပြီး အင်္ကျီချွတ်ကာ ခြေထောက်အား ပတ်စည်းပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် သူ၏အစ်ကိုဖြစ်သူအားသယ်ယူ၍အိမ်သို့အပြန် ခြေတစ်လှမ်း နှစ်လှမ်းအရောက်တွင် ၎င်းသည်လည်း မြေမြှုပ်မိုင်းနင်းမိပြီး သူ၏ညာဘက်ခြေထောက် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲသံအား ကြားသည့် ရွာသားများသည် အခြေအနေအား သွားရောက်စစ်ဆေးစဉ် ညီအစ်ကိုနှစ်ဦး လမ်းပေါ်တွင် လဲနေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့အား ထားဝယ်မြို့ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ ထိုမှုခင်းဖြစ်ပွားပြီးနောက်ပိုင်း ရွာသားများသည် ကြောက်ရွံ့ပြီး ၎င်းတို့၏ဥယျာဉ်ခြံများသို့ မသွားရောက်ရဲကြတော့ပေ။

ဟဂ--- ကျေးရွာသည် ကျောက်မီးတောင်တပ်စခန်း၏ အနီးတွင် တည်ရှိပြီး မည်သူမှ မြေမြှုပ်မိုင်းနင်းမိကြောင်း ယခင်က မကြားခဲ့ဘူးပေ။ KNLA တပ်ရင်း ၁၀ နှင့် စစ်ကောင်စီတို့သည် ဤဒေသအတွင်း၌ လှုပ်ရှားနေကြသည်။ မြေမြှုပ်မိုင်းကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည့် ဒေသခံနှစ်ဦးသည် မည်သည့်အထောက်အပံ့အကူညီမှု မရရှိခဲ့ကြပါ။ ဆေးဝါးကုသမှုအတွက် ကုန်ကျမှု သိန်း ၈၀ ဝန်းကျင် ကုန်ကျသဖြင့် အကူညီအထောက်ပံ့များ ၎င်းတို့လိုအပ်နေသည်။

ဆက်လက်၍ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ နို့တကောမြို့နယ်၊ နို့တကောကျေး ရွာအုပ်စု၊ ဟဃ--- ရွာတွင်ဖြစ်ပွားခဲ့သော မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲမှုဖြစ်စဉ်တစ်ခုအား ဖော်ပြလိုပါသည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ နို့တကောမြို့နယ်၊ နို့တကောကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟဃ--- ရွာတွင်နေထိုင်သော အသက် ၆၀ နှစ်အရွယ်၊ ဒေါ်ယ---သည် သူမ၏ သမီးဖြစ်သူနှင့်အတူ ဝါးမျှစ်ချိုးရန် ခလရ (၂၈၃) တပ်နှင့် ၆ ဖာလုံအကွာ ရာဘာခြံတစ်ခြံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မျှစ်ချိုး၍ပြီးချိန် နံနက် ၉ နာရီတွင် မျှစ်ထည့်သည့်အိတ်သည် လေးလံသဖြင့် သမီးဖြစ်သူ မရ--- သည် ဆက်မသယ်နိုင်သောကြောင့် မိခင်ဖြစ်သူအား လွှဲပြောင်းသယ်ယူစေသည်။ ထို့နောက် ဒေါ်ယ---သည် မျှစ်အိတ်အားသယ်ယူပြီး ခြေတစ်လှမ်းအကြွမှာပင် မြေမြှုပ်မိုင်းပေါက်ကွဲပြီး ခြေထောက်နှစ်ဖက်လုံးပျက်ထွက်သွားကာ တစ်ကိုယ်လုံး မိုင်းစများထိမှန်၍ သတိလစ်မေ့မျောသွားသည်။ ထို့ကြောင့် သမီးဖြစ်သူ မရ--- သည် ရွာသို့ဖုန်းဆက်၍ မိခင်ဖြစ်သူမိုင်းထိသွားကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျေးရွာမှတာဝန်ရှိလူကြီးများသည် ၎င်းတို့အား သွားရောက်ကူညီခဲ့ကြပြီး အချိန်နှင့်တပြေးညီ မော်လမြိုင်ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော်လည်း သူမရရှိသည့် ဒဏ်ရာများသည် ပြင်းထန်လွန်းသဖြင့် သူမမြေမြှုပ် မိုင်းထိမှန်ပြီး နှစ်ရက်အကြာ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက် နံနက် ၂ နာရီအချိန်တွင် ကွယ်လွန်သွားကြောင်း သိရှိရသည်။

အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့် မှုခင်းဖြစ်စဉ်များသည် ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအနေဖြင့် လက်လှမ်းမှီသမျှ ရယူထားသည့် အချက်အလက်များသာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အထက်တွင် ဖေါ်ပြခဲ့သည့် မှုခင်းမှတ်တမ်းများအရ မြေမြှုပ်မိုင်းအန္တရာယ်သည် ဒေသခံများ၏ ဘဝရပ်တည်ရှင်သန်မှုများအတွက် ကြီးမားသည့်စိန်ခေါ်မှုတစ်ရပ်ဖြစ်နေကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

ဤပုံသည် မြေမြှုပ်မိုင်းထိမှန်၍ ကွယ်လွန်သွားသော ဒေါ်ယ--- အသက် ၆၀ နှစ်၏ ပုံဖြစ်သည်။ *(ဓာတ်ပုံ - နို့တကောမြို့နယ် သတင်းဌာန မှူး)*

အသိပေးခြင်း

ဗမာစစ်သား

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ(SAC)အား ကရင်ပြည်နယ်တွင်းရှိဒေသခံရွာသားများမှ ဗမာစစ်တပ် (သို့မဟုတ်) ဗမာစစ်သား၊ ဗမာစစ်အာဏာရှင် (သို့မဟုတ်) မြန်မာနိုင်ငံစစ်တပ် (သို့မဟုတ်) နိုင်ငံတော်စစ်အစိုးရဟု သိရှိခေါ်တွင်ခဲ့သည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင် ဦးဆောင်သော မြန်မာနိုင်ငံစစ်တပ်မှတိုင်းပြည်အာဏာသိမ်းပြီးသည့်အချိန်မှစ၍ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ဟု ၎င်းတို့ကိုယ်ကိုခေါ်တွင်ခဲ့သည်ဖြစ်သောကြောင့် ယခုသတင်းလွှာရေးသားသည့်အခါတွင်လည်း နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) သို့မဟုတ် စစ်ကောင်စီဟု ရေးသားဖေါ်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ နေ့တွင် (SAC) ကို နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကော်မရှင်ဟု ပြန်လည်ပြောင်းလဲ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ

လှုပ်ရှားမှုများ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ဗမာစစ်သားများသည် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) အုပ်ချုပ်နယ်မြေအတွင်း စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများ ဆက်လက်တိုးချဲ့ လုပ်ဆောင်နေစဉ် ပြည်သူလူထုအပေါ် လူ့အခွင့်အရေး ချိုးဖောက်မှုများ ကျူးလွန်ခဲ့သည်။ အဆိုပါချိုးဖောက်မှုများမှာ ရွာသားများ၏ နေအိမ်များနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း၊ ရွာသားများကို ဖမ်းဆီးချုပ်နှောင်ခြင်း၊ ခြိမ်းခြောက်ခြင်း၊ ငွေကြေးများ အဓမ္မသိမ်းယူခြင်း၊ ရွာသားများကို အဓမ္မသေနတ်ဖြင့်ပစ်သတ်ခြင်းနှင့် ရွာသားများ၏ သွားလာရေးကို အခက်အခဲများပေးခြင်း စသည့်လုပ်ရပ်များ ပါဝင်သည်။

SAC မှ အရပ်သားအိုးအိမ်များနှင့်ပိုင်ဆိုင်မှုများကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်း

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့ နံနက်ပိုင်းတွင် တောအူး (တောင်ငူ) ခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ မြသာကုန်းအုပ်စု၊ အခ--- ကျေးရွာအနီးတွင် အခ--- ကျေးရွာသို့ စစ်ကြောင်းထိုးတက်လာခဲ့သော (အမည်မသိ) SAC စစ်ကြောင်းနှင့် ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ် (PDF) တပ်ရင်း အမှတ် (၃၅၀၄) တို့ကြား အပြန်အလှန်ပစ်ခတ်မှုဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် SAC စစ်တပ်အင်အား (၁၅၀) ကျော်သည် အခ--- ကျေးရွာထဲသို့ နံနက် ၁၀ နာရီအချိန်တွင် ဝင်ရောက်လာပြီး ရွာသူရွာသားများ၏ နေအိမ် (၃၉) လုံးအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုင်ကယ်နှစ်စီးအပါအဝင် အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများလည်း မီးလောင်ပျက်စီးခဲ့သည်။ အခ--- ရွာတွင် အိမ်ခြေ (၄၃)လုံးရှိသည့်အနက် အိမ်ခြေ (၃၉) လုံးမီးရှို့ခံခဲ့ရပါသည်။

နေအိမ်မီးရှို့ခံရသူ အခ---ရွာသား တစ်ဦးက ***"အဲဒီနေ့မှာ အသုဘရှိတယ်။ အသုဘသင်္ဂြိုဟ်ပြီး ရွာထဲမှာ ရွာသားတွေလည်း စုနေခဲ့တယ်။ အသုဘပွဲမှာ ချက်ပြုတ်ထားတဲ့အစားအသောက်များလည်းရှိတယ်။ ပစ်ခတ်မှုတွေဖြစ်ပွားတော့ ရွာသားတွေရွာထဲမှာမနေရဲတော့ပဲ ဘေးလွတ်ရာတောထဲ၊ ခြံထဲ အဝတ်တစ်ထည်ကိုယ်တစ်ခုနဲ့ တိမ်းရှောင်ခဲ့တယ်။ အိမ်မှာကျန်ရှိတဲ့ အဝတ်အထည်၊ ပစ္စည်းတွေနဲ့ မီးဖိုချောင်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း အိုး၊ ခွက်၊ ပန်းကန်များ တစ်ခုမှမယူသွားမိခဲ့ဘူး။ ယခု အိမ်ပြန်နေမယ်ဆိုရင်လည်း အိမ်ကမရှိတော့ဘူး။ ကျေးရွာထဲပြန်လာနေမယ်ဆိုရင်လည်း စစ်ကောင်စီတွေကိုကြောက်နေရတယ်။ အဲ့ဒါကြောင့် ရွာသားတွေက ကျေးရွာအပြင်မှာရှိ တောထဲ၊ ခြံထဲ တဲအိမ်လေးတွေမှာပဲ နေထိုင်ကြတယ်။ အခြားရွာသားတွေ ကူညီပေးတဲ့ ဆန်၊ အဝတ်အထည်အဟောင်းတွေကိုပဲ လက်ခံရယူခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ လုံလောက်မှုတော့မရှိဘူး။ ကလေးတွေလည်း ကျောင်းမတက်ရတော့ဘူး။ ပြီးတော့ရာသီတုပ်ကွေးကို အသက်အရွယ်မရွေး (ကလေး၊ လူကြီး) အားလုံး ခံစားနေရတယ်။ ဒီလို ဖျားနာနေတာက အရေးမကြီးပါဘူး ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ စားဝတ်နေရေးကသာ ပိုပြီးအရေးကြီးနေလို့ပါ။ ပြီးတော့ဒီမှာ လူမှုကူညီထောက်ပံ့တဲ့ အဖွဲ့အစည်း၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်တဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေရောက်လာပြီး ကူညီတာမျိုးလည်းမရှိသေးဘူး"*** ဟုဖော်ပြခဲ့ပါသည်။

ယခင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့၌ ဤအခ--- ကျေးရွာတွင် SAC မှ ရွာသားတစ်ဦးအား ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ပြီး အိမ်ထဲပစ်ထည့်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလည်းရှိခဲ့ဖူးသည်။ ယခုတွင်လည်း ထပ်မံ၍ နေအိမ်များအား မီးရှို့ဖျက်ဆီးခြင်းခံကြရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤမိုးရာသီအတွင်း အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်သွားခဲ့သော အခ--- ရွာသားများသည် ယခင်ကထက်ပိုပြီးဆင်းရဲဒုက္ခများကိုကြုံတွေ့ရင်ဆိုင်ကြရပါသည်။

SAC မှ ရွာသားများအား မတရားဖမ်းစီးခြင်း/သေနတ်ဖြင့်ပစ်ခတ်ခြင်း

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ နို့ဖိုးအုပ်စု၊ အဂ---ကျေးရွာ အနီး၌ (တပ်ရင်းအမည်မသိ) အောင်ဇေယျ SAC စစ်သားများသည် အဂ--- ဒေသခံ (၅) ဦးကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ထိုရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ခြံမှထွက်သော ဒညင်းသီးများနှင့် မြစ်များကို သွားရောက်ကောက်ယူပြီး အိမ်သို့ပြန် သောလမ်းတွင် အောင်ဇေယျ SAC စစ်ကောင်စီနှင့် ထိပ်တိုက်ဆုံတွေ့ခဲ့ကြသောကြောင့် အဖမ်းခံရခြင်းဖြစ်သည်။

ဖြစ်စဉ်မှာ ထိုနေ့၌ အသက် ၂၅ နှစ်အရွယ်ရှိ စောက---သည် သူ၏ခြံမှ ဒညင်းသီးများကိုထမ်းပြီး ရွာရှိ နေအိမ်သို့ပြန်လာရာလမ်းခုလပ်တွင် SAC ဗမာစစ်သားများနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး စစ်သားများက ***"မင်းကငပွေးလား?"*** ဟုမေးခဲ့သည်။ စောက--- က ***"မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်တော်က ရွာသားပါ။ ဒညင်းသီး လာကောက်တာပါ"*** ဟု ပြန်ဖြေခဲ့သည်။ ထို့

နောက် ၎င်းအား ဖမ်းထားခဲ့သည်။ မိနစ်အနည်းငယ်ကြာသောအခါ စောခ--- နှင့် စောဂ--- လို တို့ညီးအကို နှစ်ဦးသည် ထိုကျေးရွာလမ်းမပေါ်သို့ ရောက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်သားများက ထိုညီအကိုနှစ်ဦးကိုလည်း ဖမ်းထားလိုက်သည်။ ထို့နောက် မိနစ်အနည်းငယ်ကြာသောအခါ ဦးလေး စောဃ--- သည် သူ့ခြံမှမြစ်များကိုသွားချိုးယူပြီးနောက် ထိုရွာလမ်းမှ အိမ်သို့ပြန်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက်SAC ဗမာစစ်သားများက သူ့ကိုတွေ့သောအခါ ***"ဦးလေး မပြေးနဲ့"*** ဟု ပြောခဲ့သည်။ သို့သော် စောဃ--- သည် စစ်သားများကိုတွေ့သောအခါ ကြောက်သောကြောင့် ၎င်း၏ ခြင်းတောင်းကို ပစ်ချပြီးထွက်ပြေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် စစ်သားများသည် ၎င်းအားသေနတ်ဖြင့်ပစ်ခဲ့ရာတွင် ၎င်း၏ဘယ်ဖက်ပေါင်ကို ကျည်ထိမှန်သောကြောင့် နေရာမှာပင်လဲကျသွားခဲ့ပါသည်။ သူ့ခြေထောက်ဒဏ်ရာကို ပတ်တီးစီးပေးရန် စောက--- ကို ခိုင်းစေခဲ့သည်။

SAC ဗမာစစ်သားများက စောခ--- ကိုကျေးရွာသို့ပြန်ပြီး ဆီ၊ အချိုမုန့်နှင့် ဆေးလိပ်များ သွားဝယ်ပေးရန် ခိုင်းစေခဲ့သည်။ စောခ--- ရွာသို့ပြန်နေစဉ် ၎င်း၏အကိုဖြစ်သူ စောင--- သည် ၎င်း၏ခြံမှ ရွာလမ်းသို့ ထွက်လာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် SAC ဗမာစစ်သားများက သူ့ကိုလည်း ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။ စောခ--- ပြန်မလာတော့သောကြောင့် စောကက သူဈေးသွားဝယ်ပေးမည်ဟု SAC ဗမာစစ်သားများအားပြောခဲ့သည်။ စစ်သားများကလည်း အကယ်၍ ချိန်းချက်ထားသောအချိန်တွင် မပြန်လာနိုင်ပါက ဖမ်းစီးထားသော ရွာသားများကိုသတ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ စောက--- သည်လည်း မိနစ် ၂၀ ခန့်ကြာသောအခါ စစ်သားများမှာလိုက်သည့် ပစ္စည်းများကို ရွာဈေးမှဝယ်လာပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် စစ်သားများက ၎င်းတို့တပ်နှင့် နီးသောနေရာထိတိုင်အောင် ရွာသားလေးဦးကိုခေါ်သွားပြီးနောက် ရွာသားများကို ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

ဒုတိယဖြစ်စဉ်မှာ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့၌ ခလယ်လွိုထူခရိုင်၊ မုန်းမြို့နယ်၊ မုန်းအထူးဒေသ၊ အဃ---ကျေးရွာ အနီးရှိ SAC- ဂိတ် မှ သေနတ်ပစ်ခတ်ခြင်းကြောင့် ရွာသားနှစ်ဦး သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်စဉ်မှာ ထိုနေ့၌ PDF တပ်ရင်း ၃၅၀၃ မှ ထွက်စာတင်ထားသော မောင်ည--- သည် အဃ---ကျေးရွာအနီးရှိ SAC- ဂိတ်အား တစ်ယောက်တည်း သေနတ်ဖြင့် သွားရောက်တိုက်ခိုက်ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ဂိတ်နှင့်ဝေးရာသို့ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဂိတ်ရှိစစ်သားများသည် ပြန်လည်တုန့်ပြန်သောအားဖြင့် လမ်းသို့ သေနတ်ဖြင့် ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်လမ်းပေါ်၌ ဖြတ်သန်းသွားလာနေသော မစ---၊ အသက် ၃၀ နှစ်ကို ကျည်ထိမှန်ခဲ့ပြီး နေရာမှာပင် သူမ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူ စောဆ---၊ အသက် ၁၈ နှစ် သည်လည်း ထိုလမ်းနားတွင် နွားဆွဲလာနေသည့် အချိန်အခါဖြစ်ပြီး ၎င်းကို ကျည်ထိမှန်ခဲ့သောကြောင့် သေဆုံးခဲ့ရပါသည်။

SAC မှ ရွာသားများအား မတရားဖမ်းဆီးခြင်း၊ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခြင်းနှင့် ၎င်း၏ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် (တပ်ရင်း အမည်မသိ) စစ်ကောင်စီသည် ဘိတ်ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ အင--- ကျေးရွာလမ်း၌ ဂိတ်ချထားပြီး အင--- ကျေးရွာသို့ ဆိုင်ကယ်နှင့် ပြန်လာသော မောင်ဈ--- အားဖမ်းဆီး၊ ရိုက်နက်ခဲ့ပြီး၊ ၎င်း၏ပိုက်ဆံ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုလည်းအဓမ္မလုယူခဲ့သည်။

ဖြစ်စဉ်မှာ မောင်ဈ--- သည် နေ့လယ် ၁၂ နာရီဝန်းကျင်တွင် ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ၎င်းကျေးရွာသို့ပြန်လာခဲ့သည်။ ရွာလမ်းရှိ SAC ဂိတ်မှစစ်သားများသည် ၎င်းကိုမြင်သောအခါ၊ ဆိုင်ကယ်အားရပ်ခိုင်းပြီး စစ်ဆေးမှုပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၎င်းအား ***"ဘယ်ကပြန်လာတာလဲ၊ ဘာသွားလုပ်တာလဲ၊ လမ်းမှာ PDF၊ KNU လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းကို တွေ့မိလား"*** ဟု စစ်ဆေးမေးမြန်းခဲ့သည်။ မောင်ဈ---ကလည်း ***"မသိဘူး"*** ဟုဖြေခဲ့ပြီး နောက်တွင် ၎င်းအား နောက်ပြန်ကြိုးတုပ်ပြီး ကားလမ်းဘေးတွင် မှောက်ခုံဝပ်ခိုင်းခဲ့သည်။ မှောက်ခုံဝပ်နေသည့်အချိန်တွင် ၎င်း၏ခါးနှင့်ဦးခေါင်းကိုလည်း ဖိနပ်ဖြင့် တက်နင်းထားကာ ဖင်ကို ဝါးလုံးပိုင်းဖြင့် ရိုက်နှက်ခဲ့သည်ဟုသိရှိရသည်။ ထပ်မံ၍ ၎င်း၏အိပ်ကို စစ်ဆေးရာ ပိုက်ဆံ ၁၅,၀၀၀ ကျပ်ကိုတွေ့ရှိပြီး SAC စစ်သားများမှ အဓမ္မယူဆောင်လိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် ညနေ သုံးနာရီအရောက်တွင် ၎င်းအား လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၎င်းရရှိခဲ့သော ဒဏ်ရာများအား ကျေးရွာရှိ ဆရာမများထံတွင် ဆေးဝါးကုသမှုခံယူခဲ့သည်။ သို့သော် ၎င်းအနေဖြင့် ကြောက်စိတ်များကြောင့် အိမ်အပြင်သို့ မထွက်ရဲတော့ပေ။

ယခုအခါ စကစများသည် ဟင--- ရွာမှ၊ ဟစ--- ရွာအထိ ၎င်းတို့၏ တပ်အင်အား ၃၀၀ ကျော်ကို တပ်ဖြန့်ထားသည်။ ထိုသို့ တပ်ဖြန့်ထားသည့်အတွက် ရွာသားများအနေဖြင့် မသွားရဲ မလာရဲကြတော့ပဲ စားဝတ်နေရေးအတွက် အခက်အခဲဖြစ်လာသည်။ စကစတပ်မှ ဂိတ်လာချထားသည်မှာ ၉ ရက် နေ့မှ ယနေ့ (၁၅ရက်) တိုင်ပြီဖြစ်သည်။ ဟဆ---ရွာ၊ ဟစ--- ရွာ၊ ဟဈ--- ရွာ၊ ဟည--- ကျေးရွာများရှိ ရွာသားများသည် ကျေးရွာများအတွင်း မနေထိုင်ကြတော့ပဲ SAC ဗမာစစ်သားများသာနေထိုင်နေကြသည်။ ထို့ကြောင့် ရွာသားအများစုသည် ၎င်းတို့လုပ်ကိုင်စားသောက်ရာ ဥယျာဉ်ခြံများထဲတွင် သွားရောက်နေထိုင်ကြပြီး အချို့မှာ အသိမိတ်ဆွေများထံ သွားရောက်နေထိုင်ကြသည်။ အချို့မှာ ဘိတ်မြို့ပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသည်။

တိုက်ပွဲ၏ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် တောင်ငူခရိုင်၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ ရှမ်းလယ်ပြင်ကြီးအုပ်စု၊ အစ---ကျေးရွာနှင့် အဆ---ကျေးရွာကြားတွင် နေပြည်တော်ကာကွယ်ရန်အတွက် ဒုစစ်ဦးစီးချုပ်စိုးဝင်း ဦးဆောင်သော တပ်မ(၈၈) တပ်မ(၇၇) အင်အား ၄၀၀ ကျော်အား တပ်မဟာ(၂) ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) အထူးတပ်ရင်းနှင့် ကရင်အမျိုးသားကာကွယ်ရေးဖွဲ့အစည်း (KNDO) တပ်ရင်း(၄) တပ်ခွဲ (၄) ပူးပေါင်းတပ်များမှ မိုင်းခွဲတိုက်ခိုက်မှု တစ်ကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၄ ရက် နေ့တွင် လည်း အဈ---ကျေးရွာနှင့် အဆ---ရွာ ကြားတွင် တိုက်ပွဲအကြီး အကျယ်တစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ တိုက်ပွဲဖြစ်ရာတွင် စစ်ကောင်စီမှ လေကြောင်းတိုက်ခိုက်မှုများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် SAC တပ်သည် ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ လိပ်သိုအုပ်စု၊ အည---ကျေးရွာထဲတွင် (၂) ရက်တပ်စွဲ နေစဉ် အည---ရွာသားများရဲ့အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် ကြက်နှင့် ဝက်များကို ခိုးစားခဲ့သည်။ ***"အည-***

--ကျေးရွာ တစ်ရွာလုံးမှာ ကြက်တစ်ကောင်ပဲတွန်သံကြားရတော့တယ်။ သူတို့ ဝက်(၂) ကောင်ကို ခိုးစားခဲ့တယ်။ လက်နက်ကြီး ကျတာကြောင့် အည---ကျေးရွာရဲ့ ဘုံပိုင်ပစ္စည်းသိုပ်ထားသောအိမ် တစ်လုံးကို ကျည်ထိမှန်ပြီး၊ ဘုံပိုင်ပစ္စည်းတွေဖြစ်တဲ့ အိုး၊ ခွက်၊ ပန်းကန်၊ ထမင်းပေါင်းအိုးတွေ မီးလောင်ပြာကျခဲ့ရတယ်။ ဘုံပိုင်ပစ္စည်း တန်ဖိုးသိန်း (၁၀၀) လောက်ရှိမယ်” ဟုအည---ကျေးရွာလူကြီး ဖြစ်သူက ပြောပြခဲ့တယ်။

ထို့အပြင် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ ညနေပိုင်းတွင် ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ လိပ်သိုအုပ်စု၊ အတ---ကျေးရွာနှင့် အထ---ကျေးရွာကြားတွင် SAC တပ်ထိုးစစ်လှုပ်ရှားအဖွဲ့နှင့် တပ်မဟာ (၂) KNLA အထူးတပ်ရင်း၊ KNDO တပ်ရင်း(၄) တပ်ခွဲ(၄) ပူးပေါင်းတပ်များတို့သည် ထပ်မံ၍ မိုင်းခွဲတိုက်ပွဲ နှစ်ကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထီးဒေးအုပ်စုရှိရွာများသည် တောထဲ စစ်ရှောင်ခဲ့ရသည်။ စစ်ရှောင်နေရသောရွာများမှာ အစ---ကျေးရွာ၊ အဆ---ကျေးရွာ၊ အည---ကျေးရွာ၊ အဒ---ကျေးရွာ၊ အဈ---ကျေးရွာ၊ အန---ကျေးရွာ၊ အတ---ကျေးရွာ၊ အထ--- ကျေးရွာများ ဖြစ်ကြသည်။ စစ်ကောင်စီစစ်ကြောင်းက အင်အားများသည့်အတွက်ကြောင့် ရွာသားများသည် စစ်ရှောင်နေရသော်လည်း လုံခြုံမှုမရှိ၊ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်ကောင်စီစစ်တပ်သည် ရွာသားများကို ပစ်ခတ်မှုထပ်မံဖြစ်ပွားပါက ရွာသားများကို သတ်ပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ပြောဆိုခဲ့သည်ဟု ရွာသားတစ်ဦးက ပြောပြခဲ့သည်။

ရွာသားများ၏သွားလာလုပ်ရှားမှုကို ပိတ်ပင်တားဆီးခြင်းနှင့် တိုက်ပွဲ၏ဆိုးကျိုးသက်ရောက်မှုများ

ဆက်လက်၍ ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှ ယနေ့ထိတိုင်အောင် ကော်တရိ (ကော့ကရိတ်) မြို့အာရှလမ်းမကြီးလမ်းတစ်လျှောက်တွင် SAC ဗမာစစ်သားများရှိပြီး တိုက်ခိုက်မှုများလည်း မကြာခဏဖြစ်ပွားသဖြင့် ရွာသားများအတွက် သွားလာရေးအခက်အခဲများရှိနေသည်။ ရွာသားများသည် မြို့ပေါ်သို့သွားလိုပါက အာရှလမ်းမကြီးကိုရှောင်ပြီး ခက်ခဲသော တောတောင်လမ်းကိုသာရွေးချယ်၍ ခရီးသွားလာရသည်။ ဤသို့လမ်းတွင် မကြာခဏ တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားသောကြောင့် ရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏ စိုက်ခင်းခြံများနှင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရာ လယ်သို့သွားလာရန် မဝံ့သောကြောင့် လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် အဆင်မပြေတော့ပါ။ များသောအားဖြင့် မောခီးအုပ်စု၊ သေးဘောဘိုးအုပ်စု၊ ကောန္တဲအုပ်စု၊ မောမအုပ်စု၊ ဘုရားသုံးဆယ်သုံးဆူအုပ်စု၊ အောဖားအုပ်စု၊ အာရှလမ်းမကြီးနှင့် နီးသော အုပ်စုများတွင် လွတ်နေသော တောင်ယာများ၊ လယ်များ၊ စိုက်ပျိုးခင်းများ ပိုမိုများပြားလာသည်။ အကြောင်းမှာ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသောကြောင့် အချို့ရွာသားများသည် အခြားသောနေရာသို့ ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်နေကြရပြီး ၎င်းတို့၏ကျေးရွာ၌ မနေရဲကြတော့ပေ။ ထို့သို့ လွတ်မြောက်သောနေရာများသို့ ထွက်ပြေးပုန်းရှောင်ကြရသဖြင့် ၎င်းတို့၏ လယ်ယာများသည် လုပ်ကိုင်မည့်သူမရှိပဲ လယ်မြေအလွတ်များဖြစ်နေသည်။

▶▶ ▶▶ စာမျက်နှာ ၇ မှ အဆက်

ဘားအံခရိုင်

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဩဂုတ်လအတွင်း ဘားအံခရိုင်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လေယာဉ်နှင့် ဒရုန်းကိုအသုံးပြု၍ ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သောကြောင့် ရွာသူရွာသား (၃) ဦးထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုအထဲတွင် ကလေး (၂) ဦးနှင့် မိန်းကလေး (၁) ဦးပါဝင်ပါသည်။ ထို့နည်းတူ အဆောက်အဦး (၁၃) လုံးလည်း ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့သည်။

ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့်အကြောင်းအရာ ဥပမာတစ်ခုက၊ မတ်လ (၁၈) ရက်နေ့မှာ၊ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မနက် (၄) နာရီအချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်က တာတူသီး (ကာမီကာစေး) ဒရုန်း (၃) စီး ကို KNU/KNLA စစ်ဦးကြီးချုပ် အိမ်အနီးအနား လှိုင်းဘွဲမြို့နယ်၊ မော်ပယ်ခို့ကျေးရွာအုပ်စု၊ သဂ---ရွာအထဲတွင် ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ ဒရုန်းပစ်ခတ်မှုကြောင့် အိမ်တစ်လုံး ထိခိုက်ခဲ့ပါသည်။ အိမ်နီးချင်းရွာသားတစ်ယောက်ရဲ့ထွက်ဆိုမှုအရ ***“မနက်စောစောစီးစီး ဝီ.... ဆိုတဲ့အသံကိုကြားတော့ ကျွန်တော်ချက်ချင်း နိုးသွားတယ်။ ကျွန်တော် နာရီကိုကြည့်လိုက်တော့ (၄) နာရီထိုးခါနီးပြီး။ ကျွန်တော့် အိမ်နားမှာ ကျလို့ အသံက ကျယ်ပြီး တုန်ခါထွက်သွားတာပဲ။ ၁၀ မိနစ် နောက်ပိုင်းလောက်မှာ ဒုတိယအလုံးထပ်ပြီး ပေါက်ကွဲသွားတယ်။ ခဏနေပြီး (၄း၁၅) မိနစ် အချိန်လောက်မှာ နောက်တစ်လုံးထပ်ပေါက်တယ်။ သူတို့ အားလုံးစုစုပေါင်း (၃) လုံး ဒရုန်းဖြင့် လာရောက်ပစ်ခတ်ခဲ့တယ်”*** ဟုပြောပြခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့၊ ညနေ (၅း၃၀) မိနစ်အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်ဒရုန်းမှ တနေးဆားမြို့နယ်၊ ကမားနီ (ကောကမာ) ကျေးရွာအုပ်စု၊ သဃ--- ကျေးရွာတွင် ဗုံးကြဲချခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါ ဒရုန်းဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုသည် ဒေါ်ခဟ---နှင့် ၎င်း၏မိသားစုမှ လေဖြတ်သေဆုံးသွားသည့် သူမ၏ဖခင်အတွက် အလှူလုပ်ရန် စီစဉ်နေသည့် ညနေဘက်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ၎င်း၏ မိသားစုဝင်များနှင့် အိမ်နီးနားချင်းများလည်း လာရောက် ကူညီပေးခဲ့ကြပါသည်။ ဒေါ်ခဟ--- သည် သူမ၏သမီးဖြစ်သူအား ရေချိုးပေးသည့်အချိန်တွင် ဒရုန်းမှလာရောက်ဗုံးကြဲချခဲ့သဖြင့် ရေတွင်းနံရံထိမှန်သွားခဲ့ပြီး ပေါက်ကွဲသွားသည့်ဗုံးအပိုင်းအစများနှင့် ရေတွင်းအပိုင်းအစများသည် အသက် (၃၇) နှစ်ရှိ ဒေါ်ခဟ--- နှင့် အသက် (၅) နှစ်ရှိ သမီးဖြစ်သူ နော်ခသ--- နှင့် အသက် (၁၀) နှစ်ရှိ သားဖြစ်သူ စောခဝ--- တို့အားထိမှန်ကာ ချက်ချင်းသေဆုံးသွားခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်အတွင်း SAC ဗမာစစ်တပ်မှ မြန်မာပြည်အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိရွာသားများကို တိုက်ခိုက်မှုပြုလုပ်ရာတွင် လေကြောင်းမှ ဒရုန်းနှင့် လေယာဉ်များကို ပိုမိုအသုံးပြုလာခဲ့သဖြင့် ရွာသားများသည် အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းအခက်အခဲများကို ပို၍ကြုံတွေ့နေကြရပါသည်။ ဒေသတွင်းရှိကျေးလက်ဒေသများတွင် နေထိုင်ကြသောရွာသားများသည် ၎င်းတို့၏နေရပ်အိမ်များနှင့်ပိုင်ဆိုင်မှုများချန်ထားခဲ့ကြကာ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေရခြင်း၊ ၎င်းတို့ထဲမှ အချို့သည် မိသားစုဝင်များနှင့် ချစ်ရသောသူများဆုံးရှုံးရခြင်း၊ အိမ်များနှင့် ပိုင်ဆိုင်မှုများဆုံးရှုံးရခြင်း၊ တိရိစ္ဆာန်များနှင့် စိုက်ပျိုးရေးနေရာများ ရုတ်တရက်ဆုံးရှုံးရခြင်းတို့နှင့် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ခဲ့ကြရပါသည်။ ထို့အပြင် ပြည်သူပိုင်အဆောက်အဦးများဖြစ်သော စာသင်ကျောင်း၊ ဆေးရုံများနှင့် ဘာသာရေးအဆောက်အဦးများ များစွာပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။ ဒေသအများစုတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ဒရုန်းနှင့် လေယာဉ်များမှ နေ့စဉ်ညဆက်လာရောက်ထောက်လှမ်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့သောကြောင့် ရွာသားများအနေဖြင့် ကြောက်ရွံ့မှုနှင့် သတိဝိရိယရှိစွာ နေထိုင်နေကြရပါသည်။

SAC ဗမာစစ်တပ်၏လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်ခြင်းကြောင့် အသက်ဆုံးရှုံးမှု၊ ထိခိုက်မှုနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ မှ ဩဂုတ်လအတွင်း ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့ (KHRG)၏ မှတ်တမ်းပြုစုမှုအရ နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC – နစက) ဗမာစစ်တပ်သည် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU–ကေအဲန်ယူ)၏ ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ဖြစ်သော ခရိုင် (၇)ခုအတွင်း ရှိ ကျေးရွာများသို့ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုအကြိမ်ရေ(၁၀၅)ကြိမ်နီးပါး ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုကြောင့် အရပ်သားပြည်သူသေဆုံးမှု့အယောက် (၃၀)ရှိခဲ့ပြီး အရပ်သားသေဆုံး မှုများအထဲတွင် မိန်းကလေး (၁၄)ယောက်၊ (၂၉) ယောက်ဒဏ်ရာရရှိ မှုများအထဲတွင် မိန်းကလေး (၁၂) ပါဝင်ပြီး အိမ် (၃၃)လုံး၊ ကျောင်း (၂) ကျောင်း၊ ဘုရားကျောင်း (၂)ကျောင်းနှင့် ဘုန်းကြီးကျောင်း (၁) ကျောင်း ထိခိုက်ပျက်စီးမှုရှိခဲ့သည့်အပြင် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန် များလည်း သေကြေပျက်စီးမှုများ ရှိခဲ့သည်။ မှတ်တမ်းပြုစုထားသည့်အတိုင်း SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုကြောင့် ပြည်သူများသေဆုံးမှု၊ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှုများနှင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများသည် ရှေ့ယခင် (၆)လ ထက်ပိုမိုများပြားလာပါသည်။ သို့သော် တချို့သော အကြောင်းအရာ များကို KHRG ၏ကွင်း ဆင်းလုပ်သားများမှ သတင်းမကောက်ယူနိုင် သော အကြောင်းအရာများလည်းရှိခဲ့ပါသည်။

ဒူးသထူခရိုင်

ဒူးသထူခရိုင်ထဲတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုမှာ အနည်းဆုံး (၈) ကြိမ် ရှိခဲ့ပါသည်။ ဖြစ်ပေါ်လာသော အကြောင်းအရာ များထဲတွင် ၂၀၂၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ စစ်ရေး ဌာနချုပ် ကမာမိုးမြို့တွင်တပ်စွဲအခြေချထားသော ခမရ (၄၀၈) တပ်ရင်းရှိ တပ်သားများသည် (၁၂၂) မမ လက်နက်ကြီး (၃) လုံးကို ဖားအံမြို့နယ်၊ ဟားတရဲကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟင-- ကျေးရွာထဲတွင် ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီး ပထမတစ်လုံးသည် စောလ--- ၏ လယ်ကွင်းထဲတွင် ကျရောက်ခဲ့ပြီး သူ၏လယ်စည်းရိုးများထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ ပါသည်။ လက်နက်ကြီး ဒုတိယတစ်လုံးသည် နော်ဝ--- ၏ အိမ်ခေါင် မိုးပေါ်တွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး အိမ်ခေါင်မိုးများ၊ အိမ်တိုင်၊ လှေကားနှင့် နံရံများ ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ ထိုလက်နက်ကြီးကျည်စ များသည် နော်သ--- ၏ အိမ်မီးဖိုချောင်နေရာနှင့် စောဟ--- ၏အိမ် လှေကားနှင့် လှေကားရင်းများကို ထိခိုက်ပျက်စီးစေခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီး (၃) လုံးတစ်လုံးသည် ရွာပြင်တွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး ဘာကိုမျှထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပါ။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၁ ရက်နေ့ ညပိုင်း (၈း၂၁) အချိန်တွင် SAC ဗမာ စစ်တပ်၏အမြောက်တပ် တပ်ရင်းနံပတ် (၃၁၄) သည် လက်နက်ကြီး (၁၂၀) မမ (၂) လုံးကို ဒူးသထူခရိုင်၊ သထုံမြို့နယ်၊ ကဒီးပူအုပ်စု၊ ဟစ-- ကျေးရွာထဲတွင်ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ ဒီတစ်ကြိမ် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုတွင် ကျေးရွာထဲတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး ရွာသား (၂) ယောက် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီးတစ်ယောက် သေဆုံးကာ အိမ် (၃) လုံးထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကျည်စသည်(ဒေါ်အာ--- အသက် (၄၈)နှစ်)၏ ဦးခေါင်းကိုထိမှန်ကာ ချက်ချင်းသေဆုံးခဲ့ ပါသည်။ ထို့အတူ ဒေါ်ကက--- အသက် (၄၈) နှစ်တစ်ဦး၏ကျောရိုး ကိုလည်း လက်နက်ကြီးကျည်စများထိမှန်ခဲ့ပြီး အခြားလက်နက်ကြီး ကျည်စသည်လည်း ကခ--- အသက် (၁၁) နှစ်အရွယ် တစ်ယောက် ၏ပေါင်ကိုလည်းထိမှန်ခဲ့ပါသည်။

တောအူးခရိုင်

တောအူးခရိုင်အတွင်းသို့ SAC ဗမာစစ်တပ်၏လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုသည် အနည်းဆုံး (၂၅) ကြိမ်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့အချိန်တွင် သံမိုးတောင်တပ်စခန်းတွင် တည်ရှိသော SAC ဗမာစစ် တပ်သည် ပရှော့လိုအုပ်စု၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ တောအူးခရိုင် အတွင်းသို့ လက်နက်ကြီး (၆၀) မမ တစ်လုံး ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး ဟဆ--- ကျေးရွာ၊ ပ ရှော့လိုအုပ်စု၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ် ထဲတွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲကာရွာ သား/သူများ၏အိမ် (၄) လုံးထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပြီး မကဂ--- ၏ဘယ် ဘက်လက်ကိုထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီးကျရောက် ပေါက်ကွဲသောအချိန်တွင် မကဂ--- သည်အိမ်ထဲတွင် နေထိုင်သည့် အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ လက်နက်ကြီးပေါက်ကွဲမှုကြောင့် သူ၏အိမ်ခေါင် မိုး၊ ဆိုလာ၊ မီးဖိုချောင်နေရာနှင့် အိမ်ထရံများကို ထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ပါ သည်။ သို့သော် အခြားအိမ် (၃) လုံးကို ထိမှန်ခဲ့သော်လည်း ထိခိုက်မှု အနည်းအကျဉ်းသာရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒေသခံပြည်သူများသည် SAC ဗမာစစ်တပ် လက်နက်ကြီးနောက်ထပ်နောက်ထပ် ထပ်မံပြီးပစ် ခတ်မှာကိုစိုးရိမ်ထိတ်လန့်နေကြသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်တွင် တောအူးခရိုင်၊ တောအူးမြို့နယ်၊ သံတောင်ကြီးလမ်း၊ လေးမိုင်တွင်တည်ရှိသော SAC ဗမာစစ်တပ်ခြေ မြန်တပ်ရင်း နံပတ် (၃၉) တပ်ရင်းသည် လက်နက်ကြီး (၂)လုံးကို အန--- ကျေးရွာ၊ ကျောက်တိုင်အုပ်စု၊ ဒေါ်ဖားခိုမြို့နယ်၊ တောအူးခရိုင်ထဲ တွင်ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုကြောင့် (ဒေါ်ကဃ--- အသက် (၅၉) နှစ်)၏ညာဘက်လက်နှင့် သူ၏အိမ်ကိုပါထိခိုက်ပျက် စီးခဲ့ပါသည်။ ထို့အတူ လက်နက်ကြီး၏ကျည်စသည် (မကင--- အသက် (၅၈) နှစ်)၏ပေါင်ကိုလည်း တစ်ချက်ထိမှန်ဒဏ် ရာရစေခဲ့ပါ သည်။ လမ်းတွင်စက်ဘီးနှင့်ပြန်လာသော (အူကစ---)ဆိုသူကိုလည်း လက်နက်ကြီးအစထိမှန် ပြီးသေဆုံးခဲ့ရပါသည်။ ထိုထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိ ခဲ့သော ရွာသားနှစ်ဦးကို တောင်ငူပြည်သူ့ဆေးရုံတွင် သွားရောက်ပို့ ဆောင်ခဲ့သော်လည်း ဆရာဝန်နှင့်သူနာပြုဆေးဆရာမများက ဆေးကု သပေးမှု မရှိခဲ့ပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် SAC ဗမာစစ် တပ်၏ လက်နက်ကြီးကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်ဟုဆိုခဲ့သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သော ရွာသား(၂)ဦး ကို အခြားဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့ရပါသည်။

ညောင်လေးပင်ခရိုင်

ညောင်လေးပင်ခရိုင်အတွင်းတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီး ပစ်ခတ်မှုသည် အနည်းဆုံး (၂၃) ကြိမ် လောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခု

နှစ်၊ မတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် တိုးတောတပ်စခန်းတွင် အခြေချထားသော SAC ဗမာစစ်တပ်ခြေမြန်တပ်ရင်း တပ်ရင်းနံပတ် (၉၅၅) သည် ညောင်လေးပင်ခရိုင်၊ မုန်းမြို့နယ်၊ ကျွန်းပင်ဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟရ––– ကျေးရွာထဲသို့ လက်နက်ကြီး (၂)လုံးပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ရွာသား (၆) ဦး ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီးကျည်စသည် (ဦးကစ–––) ၏ ပခုံးကိုလည်းကောင်း၊ (မောင်ကရ–––) ၏လက်ကိုလည်းကောင်း၊ (မကည–––)၏ ဘယ်ခြေကိုလည်းကောင်း၊ (ဦးကတ–––) ၏ ညာခြေကိုလည်းကောင်း၊ (မောင်ကထ–––) ၏ ဘယ်ခြေနှင့်အသက် (၈) နှစ်သာရှိသေးသော ကလေးငယ် (မကဒ–––) ၏ နားရွက်နှင့် လည်ပင်းကိုလည်း ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ (ဦးကတ–––နှင့် မောင်ကထ–––) တို့နှစ်ဦးသည်ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိမှု ပြင်းထန်သောကြောင့် မုန်းမြို့နယ်၊ သဝေါတကူကျေးရွာအုပ်စု၊ (ဟည–––) ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့အတူ(မကည–––)နှင့်(မာကဒ–––) နှစ်ဦးကိုမူ မုန်းမြို့နယ်၊ တခေါပူကျေးရွာအုပ်စု၊ (ဟတ–––) ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင် ကျောက်ကြီးတပ်စခန်းတွင် တပ်စွဲအခြေချထားသော SAC ဗမာစစ်တပ်၏ ခြေမြန်တပ်ရင်း တပ်ရင်းနံပတ် (၃၅၁) သည် မုန်းမြို့နယ်၊ ဟော်ခိုဝေါ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟထ––– ကျေးရွာထဲသို့လက်နက်ကြီးနှစ်လုံး ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလက်နက်ကြီးသည် နော်ကန––– ၏အိမ်ပေါ်သို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး အိမ်လည်းထိခိုက်ပျက်စီးခဲ့ရပါသည်။ ထိုလက်နက်ကြီး အိမ်ပေါ်သို့ကျရောက်ပေါက်ကွဲသောအချိန်တွင် အိမ်ထဲတွင် လူသူမရှိသောကြောင့် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း လွင့်စင်သွားသောလက်နက်ကြီးကျည်စများသည် စောကပ–––၏အိမ်နှင့် စောကပ––– ၏သမီး နော်ကဖ––– ၏ဘယ်ဘက်ခြေထောက်နှင့် ဦးခေါင်းကို ထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ နော်ကဖ––– ၏ဦးခေါင်းသည် ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိသွားသောကြောင့် ကျေးရွာတွင်းရှိ ဆေးဆရာမက အရေးပေါ်ကုသမှုပေးခဲ့ကြပြီးနောက် မုန်းမြို့နယ်၊ သဝေါတကူကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟည––– ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြပါတော့သည်။

ဘိတ်–ထားဝယ်ခရိုင်

ဘိတ်–ထားဝယ်ခရိုင်ထဲတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှု အနည်းဆုံး (၇)ကြိမ် ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၂ ရက်နေ့အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကြီး (၂)လုံးကို ဘိတ်၊ ထားဝယ်ခရိုင်၊ လယ်ကဆောမြို့နယ်၊ ဟဲလဲအုပ်စု ၊ ဟဒ––– ကျေးရွာထဲသို့ ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီး ပထမတစ်လုံးသည် ကျေးရွာနားတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး ဒုတိယတစ်လုံးသည် ဦးကဘ––– ၏ အိမ်ဘေးတွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲပြီး ဦးကဘ––– ၏ဦးခေါင်းနှင့် နားရွက်ကို ထိခိုက်ဒဏ်ရာ ရရှိစေခဲ့ပါသည်။ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရ ရှိခဲ့သော ဦးကဘ––– ကို လယ်ကဆောမြို့နယ်ရှိ ပြည်ကြီးမဏ္ဍိုင်ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပြီးဆေး ကုသမှုခံယူစေခဲ့ပါသည်။ သို့သော် ဦးကဘ––– ၏ နားရွက်ကိုသာ ထိခိုက်ဒဏ်ရရှိခဲ့သောကြောင့် အသက်အန္တရာယ်မစိုးရိမ်ရပါ။ SAC ဗမာစစ်တပ်သည် ကျေးရွာထဲတွင် လက်နက်ကြီးများကို မကြာခဏ ပစ်ခတ်တတ်သောကြောင့် ကျေးရွာသူ/သာများသည် အမြဲတမ်း ကြောက်ရွံ့ပူပန်စိတ်များဖြင့် ရွာထဲတွင်နေထိုင်ကြရပါသည်။

မူတြော်ခရိုင်

မူတြော်ခရိုင်တွင်းထဲတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှု အနည်းဆုံး (၁၁)ကြိမ် ခန့်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် SAC ဗမာစစ်တပ် ဖာပွန်တွင်အခြေစိုက်ထားသောတပ်စခန်းသည်လက်နက်ကြီးများ ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး လက်နက်ကြီးတစ်လုံးသည် မူတြော်ခရိုင်၊ မဲကလောအုပ်စုထဲတွင်တည်ရှိသော ဟန–––ကျေးရွာနှင့် ဟပ–––ကျေးရွာ၏လမ်းမကြီးအကြားတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ကာ (စောကမ––– အသက် (၁၇)နှစ်) တစ်ဦး၏ ညာဘက်ခြေထောက်ကို ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိစေခဲ့ပါသည်။ စောကမ––– သည် ဟန––– ကျေးရွာသို့သွားပြီး အပြန်လမ်းတွင် လက်နက်ကြီးတစ်လုံးသည် လမ်းမဘေးတွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သောကြောင့် သူ၏ခြေထောက်တွင် ထိမှန်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ အခင်းဖြစ်ပွားသောနေရာသည် KNU ၏ ဂိတ်စခန်းနှင့်နီးသောကြောင့် ဂိတ်စောင့်သောသူများက သူ့ကိုလာရောက်ကူညီပေးခဲ့ပြီး ထိုင်းနိုင်ငံတွင်တည်ရှိသော ဆေးရုံတစ်လုံးဆီသို့ ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ကမမောင်းမြို့တွင် တပ်စွဲအခြေချထားသော SAC ဗမာစစ်တပ်သည် မူတြော်ခရိုင်၊ ဘူးသိုမြို့နယ်၊ မယ်ပရီကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟဖ–––ကျေးရွာထဲသို့ လက်နက်ကြီး(၃)လုံးကို ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ SAC ဗမာစစ်တပ်မှ အရင်ပစ်ခတ်လိုက်သောလက်နက်ကြီး (၂)လုံးသည် ဘာကိုမှထိခိုက်ပျက်စီးမှုမရှိခဲ့ပါ။ သို့သော် သုံးလုံးမြောက်သော လက်နက်ကြီးကိုပစ်ခတ် လိုက်ချိန်တွင် မယ်ပရီကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟဖ––ကျေးရွာတွင်ရှိသော ကျောင်းပေါ်သို့ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး ကျောင်း၏ခေါင်မိုးနှင့် ကျောင်းသုံးပစ္စည်းကိရိယာများကိုထိခိုက်ပျက်စီးသွားခဲ့ပါသည်။

ဒူးပလာယာခရိုင်

ဒူးပလာယာခရိုင်အတွင်းတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုမှာအနည်းဆုံး (၂၃) ကြိမ်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မြေငလျင်လှုပ်ခတ်ပြီးနောက် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့ ညနေ (၅း၀၀) နာရီအချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ် တပ်စခန်းများနှင့် မနီးသောနေရာတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့သော်လည်း SAC ဗမာစစ်တပ်ဌာနချုပ် (စကစ) အမှတ် (၁၂)၊ ကော်တရီမြို့နယ် အတွင်းတွင်ရှိသော လှိုင်ဝအမြောက်တပ်စခန်းသည် လက်နက်ကြီး(၁၂၀ မမ) (၅) လုံးကို ဒူးပလာယာခရိုင်၊ ကျုံဒိုးမြို့နယ်၊ မြောက်ကြာအင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟဘ––– ကျေးရွာထဲသို့ ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီး ပထမတစ်လုံးနှင့် ဒုတိယတစ်လုံးသည် ရွာပြင်သို့ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီးသုံးလုံးတစ်လုံးကျရောက်ပေါက်ကွဲသောအချိန်တွင် နော်ကယ–––သည် သူ၏သမီးနှင့် ဖုန်းပြောနေစဉ် သူ၏အိမ်ဘေးတွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲသွားကာ လက်နက်ကြီးကျည်စသည် သူ၏လည်ပင်းကိုထိမှန်ကာသေဆုံးခဲ့ပြီး သူ၏ခွေးနှင့် သူ၏အိမ်ခေါင်မိုးသည်လည်း ထိခိုက်ပျက်စီးသွားခဲ့ရပါသည်။ ထို့အတူကျန်သော လက်နက်ကြီးနှစ်လုံးသည် အခြားရွာသားတစ်ဦး၏ အိမ်ခြံဝန်းထဲတွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့အချိန်တွင် ထိခိုက်နစ်နာသူ၏ အိမ်သူအိမ်သားများ၊ ရွာသူရွာသားများနှင့် သင်းအုပ်ဆရာများက သွားရောက်ပြီး မီးသဂြိုလ်ခဲ့ပါသည်။ ထိခိုက်နစ်နာ

သူ၏မိသားစုကို ရပ်နီးရပ်ဝေးရှိ ရွာသူရွာသားများက နော်ကယ--- အတွက် အလှူငွေများပေးအပ်ခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော်ထိခိုက်နစ်နာ သူ၏မိသားစုဝင်များသည် အခြားသောလူမှုကူညီရေးအဖွဲ့များထံမှ မည်သည့်အကူအညီများမရရှိခဲ့ပါ။ ဤဖြစ်စဉ်ကို နော်ကရ---၏ ပြော ကြားချက်အရ ***"ကျွန်မပြောချင်တာက လက်နက်ကြီးပစ်ချင်ရင်ကိုယ့်ရဲ့ရန်သူရှိတဲ့နေရာကိုပစ်ကြပါလား သူတို့က(SAC ဗမာစစ်တပ်) လက်နက်ကြီးတွေကို ရွာထဲကိုပဲပစ်ခတ်ကြတယ် ရွာထဲမှာ သူတို့ ရန်သူမှမရှိတာ၊ ဒါကြောင့် ရွာထဲမှာ လက်နက်ကြီးကျလို့ ကျွန်မရဲ့ ယောက္ခမကို ထိသွားတာပေါ့"***

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ မေလအတွင်း ကရင်အမျိုးသားရေးလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA)၊ ကရင်အမျိုးသားရေးကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (KNDO)၊ ပြည်သူ့ကာကွယ်ရေးတပ်ဖွဲ့ (PDF)နှင့် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ (SAC) ဗမာစစ်တပ်တို့သည် ကော့ကရိတ်နှင့် ကျုံဒိုးအကြားတွင်ရှိသော လမ်းကြီးဘေးများတဝိုက်တွင် တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားလေ့ရှိသည်။ ဤတိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားသည့်အတွက်ကြောင့် SAC ဗမာစစ်တပ်များသည် သူတို့၏အသက်များကို ကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် ရွာသားများ၏အိမ်များနှင့် တိုက်ကြီးများ အထဲတွင်တပ်စွဲနေရာယူလာကြပါသည်။ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးတပ်စခန်းတွင် တည်ရှိသော SAC ဗမာစစ်တပ် ခြေမြန်တပ်ရင်း (ခလရ) အမှတ် (၃၂) သည် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) ၏ ဗိုလ်ကြီးတစ်ဦးသည်တိုက်ပွဲအတွင်းတွင် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီး နော်တကောမြို့နယ်၊ ဝါမာအုပ်စု ၊ ဟမ--- ရွာလမ်းကိုဖြတ်သွားပြီးပြန်လာနေသည်ကို သတင်းရရှိခဲ့ကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၈ ရက်နေ့ နံနက် (၅း၂၀) မိနစ်အချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကိုင်တပ်ပေါင်းစုတပ်ဖွဲ့တွေ ဖြတ်ပြီး ပြန်လာမယ်ထင်သောလမ်း၊နေရာဒေသသို့ လက်နက်ကြီး (၁၂၀)မမ တစ်လုံးကို ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်လိုက်ပါတော့သည်။ ထိုလက်နက်ကြီး (၁၂၀)မမ တစ်လုံးသည် ဝမ်မာအုပ်စု၊ ဟမ--- ကျေးရွာသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပြီး (နော်ကလ--- အသက် (၁၇)နှစ်)ဆိုသူ ကလေးမတစ်ယောက်သည် သူ၏အိပ်ယာပေါ်တွင်လဲနေချိန် သူ၏ ကျောရိုး ဘယ်ဘက်ခြမ်းကို လက်နက်ကြီးထိမှန်ပြီး ဒဏ်ရာရရှိစေခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီးကျည်စများသည် သူ၏အိမ်ခေါင်မိုးနှင့် ရော်ဘာပင်များကိုလည်း ထိခိုက်ပျက်စီးစေခဲ့ပါသည်။ နော်ကလ--- ကို သူ၏ အမေကရွာတွင်းရှိ ဆေးရုံသို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပါသည်။ နော်ကလ---အမေက KHRG ထံသို့ ***"ဘာကြောင့် SAC ဗမာစစ်တပ်က လက်နက်ကြီးကိုပစ်ခတ်ခဲ့လည်းဆိုတာကို သေချာတော့မသိရပါ၊ အရင်ကတော့ မကြာခဏလက်နက်ကြီးတွေ ပစ်ခတ်ခဲ့ပေမဲ့ ပြည်သူများကိုတော့ ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပါ"*** ဟု ဆိုပါသည်။

ထို့အတူ ပေါက်ကွဲသွားသောလက်နက်ကြီးတစ်လုံး၏ အစများသည် (နော်ကဝ--- အသက် (၅၀)နှစ်) တစ်ယောက်၏ ညာဘက်ရင်သားကိုလည်းထိမှန်စေခဲ့ပါသည်။ နော်ကဝ--- တစ်ယောက်သည် မုန့်ဟင်းခါးကိုလိုက်ရောင်းပြီးအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုသူဖြစ်၍ လမ်းပေါ်တွင် မုန့်ဟင်းခါး လိုက်ရောင်းနေသောအချိန်တွင် ထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ နော်ကဝ---- သည် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိသွားသောအခါ အသက်ရှူကြပ်လာသောကြောင့် နိုတကောမြို့နယ်၊ ဆာကောအုပ်စု၊ ဟရ--- ကျေးရွာတွင်ရှိသော ကရင်လူထုကျန်းမာရေးနှင့်လူမှုဖူလုံရေးအဖွဲ့ (KDHW) ၏ ဆေးရုံထံသို့ပို့ဆောင်ပေးခဲ့ကြပြီးထိုဆေးရုံ၌ ဆေးကုသမှုကို ခံယူခဲ့ပါသည်။

ဘားအံခရိုင်

ဘားအံခရိုင်ထဲတွင် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ လက်နက်ကြီးပစ်ခတ်မှုအနည်းဆုံး (၈) ကြိမ်ရှိခဲ့ပါသည်။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၀ ရက်နေ့ ညနေပိုင်း (၅း၀၀)နာရီအချိန်ခန့်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကြီး (၁၂၀) မမများ ကိုယောင်ကုအုပ်စုထဲရှိ ဟလ--- ကျေးရွာထဲသို့ပစ်ခတ်ခဲ့ပါသည်။ အခင်းစတင်မဖြစ်ပွားမှီအချိန်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ် တပ်ရင်းတပ်မ အမှတ် (၁၂) တပ်သည် ကျေးရွာ၏အခြေအနေများကိုဒရုန်းများဖြင့် အရင်ဆုံးလှည့်ပတ်ကြည့်ရှုခဲ့ကြပါသည်။ ဒေသခံပြည်သူများသည် ပစ္စည်းအများအပြားတင်ဆောင်လာသော ကား (vigo) တစ်စီးကို ဒရုန်းများတွေ့သွားလျှင် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA) ၏ပစ္စည်းများဖြစ်မည်ကို ထင်နေကြမှာ စိုးရိမ်နေခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဒရုန်းများသည် SAC ဗမာစစ်တပ် တပ် ရင်းတပ်မ အမှတ် (၁၂) ဆီကိုပျံသွားခဲ့ပြီး လယ်ဝါစုအမြောက်တပ်သည် လက်နက်ကြီး (၁၂၀)မမ များကို ပစ်ခတ်လာခဲ့ကြပါတော့သည်။ လက်နက်ကြီးများသည် အရင်ကားရပ်နားထား သောနေရာသို့ ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့ပါတော့သည်။ သို့သော်လက်နက်ကြီးကျရောက် ပေါက်ကွဲသွား သောအချိန်တွင် ထိုကားသည်တနေ့ဆားမြို့နယ်၊ နော်ကေ့အုပ်စု၊ ဟဝ--- ကျေးရွာသို့ ရောက်ရှိနှင့်နေပြီးဖြစ်သည်။ တကယ်တမ်းမှာ ထိုကားသည် ကရင်တော်လှန်ရေးစစ်သားများ၏ ကားတစ်စီး မဟုတ်ခဲ့ပါ။ ထိုကားသည် အရပ်သားများ၏ ကားတစ်စီးသာဖြစ်ပြီး ဟလ--- ကျေးရွာထဲတွင်ရှိသော အိမ်တစ်အိမ်၏ပစ္စည်းများကို တင်ဆောင်လာပေးကာ အခြားနေရာသို့ သွားရောက်ပို့ဆောင်ပေးခဲ့သောကားတစ်စီးသာ ဖြစ်ပါသည်။

ညနေပိုင်း (၅း၄၅) အချိန်တွင် အခြားလက်နက်ကြီး (၁၂၀)မမ တစ်လုံးသည် ဟလ--- ကျေးရွာသို့ကျ ရောက်ပေါက်ကွဲကာ (စောကသ--- အသက် (၆၂) နှစ်)တစ်ယောက်သည် ဒန့်သလွန်သီးသွား ရောက်ခူးယူနေသောအချိန်တွင် လက်နက်ကြီးစများသည် သူ၏ဘယ်ဘက်ခြေသလုံးကိုထိမှန်ကာ ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုလက်နက်ကြီးတစ်လုံး ဒန့်သလွန်ပင်၏ အရင်းတည့်တည့်တွင် ကျရောက်ပေါက်ကွဲသောကြောင့် ထိုလက်နက်ကြီးကျည်စများသည် သူ၏ဘယ်ဘက်ခြေသလုံးကို ထိမှန်ပေါက်ထွက်သွားကာ ချက်ချင်းဒန့်သလွန်ပင်ပေါ်မှ ပြုတ်ကျခဲ့ပါတော့သည်။ စောကသ--- ၏ဘယ်ဘက်ခြေသလုံးသည် ပြင်းထန်စွာ ဒဏ်ရာရရှိသွားပြီးအကြောများလည်း ပြတ်ထွက်သွားခဲ့ပါသည်။ သူထိခိုက်ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ပြီးနောက် ရွာသားနှစ်ယောက်ဖြစ်သော (စောကဟ--- နှင့်စောကအ---)နှစ်ဦးသည် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သောသူကို သွားရောက်ကူညီရန် ကားကိုမောင်းလာခဲ့ပါတော့သည်။ တစ်ခဏအချိန်တိုအတွင်းတွင် လက်နက်ကြီးနောက်တစ်လုံးကျရောက် ပေါက်ကွဲကာ (စောကဟ--- နှင့် စောကအ---) ကိုထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ စောကဟ--- ၏ညာဘက်ခြမ်း ကျောရိုးကိုထိမှန်ခဲ့ပြီး စောကအ--- ကိုတော့ ညာဘက်ပေါင်ကိုထိမှန်ခဲ့ပြီး လက်နက်ကြီးကျည်စသည် သူ၏ပေါင်ထဲတွင်ကျန်ရစ်နေခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာလူကြီးများသည် နော်ကေ့အုပ်စု၊ ဟဝ--- ကျေးရွာတွင်တည်ရှိသော ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ဦးစီးပြီး ဖွင့်လှစ်ထားသောဆေးပေးခန်းသို့ ပို့ဆောင်ပေး

ခဲ့ပါသည်။ သူတို့သည်ဆေးပေးခန်းသို့ ညနေ (၆း၀၀)အချိန်တွင် ရောက်ရှိခဲ့ကာ ထိုနေရာတွင် အလုပ်လုပ်နေသောကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ကသူတို့၏အနာများကိုဆေးကြောသန့်စင်ပေးခဲ့ပါတော့သည်။

ထို့အတူ သူတို့သည် ဂေဝေါ်အူးဆေးပေးခန်းတွင် ဆေးကုသမှုကို ခံယူပြီးနောက် သူတို့ကို ခရိုင်ဆေးရုံ(KNU ထိန်းချုပ်ထားသောနေရာ၊ လျှို့ဝှက်စွာထားရှိထားသောနေရာ)တွင် သွားရောက်ကုသစေခဲ့ပါသည်။ သူတို့ ကိုသွားရောက်ပို့ဆောင်မည့် ကားကိုစောင့်နေရသည့်အတွက် ဆေးပေးခန်းကို ည (၈း၀၀)နာရီ ကျော်ကျော်မှ ရောက်ရှိခဲ့ပါသည်။ သူတို့ဆေးပေးခန်းကိုရောက်ရှိသည်နှင့်တပြိုင်နက်တည်း ခွဲစိတ်ခန်းသို့ ချက်ချင်းပို့ ဆောင်ခဲ့ကြပါတော့သည်။ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများကလည်း သူတို့၏ ဒဏ်ရာပျောက်ကင်းသွားသည့်အထိ ဆေးပေးခန်းတွင် နေထိုင်ခိုင်းခဲ့ပြီး ဆေးကုသမှုစရိတ်ကို အခမဲ့ဆေးကုသပေးခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း စောကဟ--- တစ်ယောက်သည် သူ၏ကျောဘက်တွင် လက်နက်ကြီးကျည် စမကျန်ရှိသည့်အတွက် သူ၏ဒဏ်ရာသည်လည်း ပြင်းထန်မှုမရှိသောကြောင့် ဟဝ--- ဆေးပေးခန်းမှာဘဲ ဆေးကုသမှုကိုခံယူရန်လိုလား နေခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့ (၈း၀၃)မိနစ်အချိန်တွင် SAC ဌာနချုပ်တပ်ရင်း အမှတ်(၁၂) တပ်သားများသည် လက်နက်ကြီး (၁၂၀)မမ များကို ယော်ကုအုပ်စု၊ ဟာသ---ကျေးရွာထဲသို့ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် ဦးခက--- ၏ အိမ်ကိုထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီး ကျရောက်ပေါက်ကွဲသောအချိန်တွင် အိမ်သူအိမ်သားများသည် အိမ်ထဲတွင်အကုန်ရှိနေသော်လည်း တစ်နေရာထဲတွင် အတူတူရှိမနေခဲ့ပါ။ သူတို့အလုပ်သာသူတို့လုပ်နေခဲ့ကြပါသည်။ လက်နက်ကြီးသည် သူတို့၏အိမ်နောက်ဖေးတွင်အင်ရွက်ဖြင့် မိုးထားသောအိမ်ခေါင်မိုးပေါ်သို့ကျ သောကြောင့် အိမ်ခေါင်မိုးကို မီးလောင်သွားခဲ့ရပါတော့သည်။ဤဖြစ်စဉ် မဖြစ်ပွားခင် အဘွားကြီး (ဒေါ်ခခ---အသက် (၁၀၅)နှစ်)တစ်ယောက်၏ ညာဘက်ဦးခေါင်းကို ထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသူကို ဟဝ--- ကျေးရွာတွင် တည်ရှိသော ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ပို့ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ လက်နက်ကြီးကျည်စကြောင့် ဝက်တစ်ကောင်လည်းထိမှန်သေဆုံးခဲ့ပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့ ညနေ (၄း၀၀)နာရီအချိန်ခန့်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကြီးများကို ဘားအံခရိုင်၊ တနေးဆားမြို့နယ်၊ နော်ဖဒိုအုပ်စု၊ ဟဟ--- ကျေးရွာထဲသို့ ပစ်ခတ်ခဲ့သောကြောင့် စောခဂ--- ၏ ခြေကျင်းဝတ်ကို ထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ စောခဂ--- ၏ပြောကြားချက်အရ မနက်ပိုင်းတွင် သူ၏ရွာထဲတွင်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ ညနေပိုင်းအချိန်ခန့်တွင် လက်နက်ငယ်သံများ ရပ်နားသွားသောအချိန်တွင် သူ၏အမေသည် ထမင်းတည်ပြီး နွားစာကို သွားကျွေးခဲ့ပါသည်။ သူ၏အမေ နွားစာသွားကျွေးသောအချိန်တွင် စောခဂ---သည်အိမ်သာသွားတက်ခဲ့ပြီး ပြန်ထွက်လာသောအချိန်တွင် လက်နက်ကြီးတစ်လုံးသည် အိမ်သာအနောက်ဘက်တွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲကာ လက်နက်ကြီးကျည်စသည်သူ၏ခြေကျင်းဝတ်ကို ထိမှန်ခဲ့ပါသည်။ သူဒဏ်ရာရရှိသွားသောအခါထို နေရာမှာပင်ချက်ချင်းလဲကျသွားခဲ့ပါသည်။ စောခဂ--- သည် နော်ဖဒိုကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ ကျေးရွာတစ်ရွာတွင် ဆေးကုသမှုကိုခံယူခဲ့ပါသည်။ သူသည်ကရင့်ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးဌာန(KDHW) တွင်အလုပ်လုပ်နေသောဆေးဆရာတစ်ဦး ဆီမှာပင်ကုသမှုကိုခံယူခဲ့ပြီး ရှေ့ရင်းတိုင်းရင်းဆေးဆရာနှင့် လည်းကုသမှုကိုခံယူခဲ့ပါသေးသည်။ စောခဂ--- နှင့်သူ၏မိသားစုအပြင် ကျေးရွာရှိ ရွာသားများကလည်း ဟအ--- ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ခိုလှုံခဲ့ကြပါသည်။ ထိုလက်နက်ကြီးတစ်လုံးသည် (၁၂၀)မမ အလုံးဖြစ်ပြီး ရွာသားများက SAC ဗမာစစ်တပ် ခြေမြန်တပ်ရင်း (ခမရ) အမှတ် (၅၄၅)တပ်၊ ကျုံဒိုးတွင်အခြေစိုက်ထား သောတပ်စခန်းများမှ ပစ်ချနေသည်ဟုယုံကြည်နေကြပါသည်။

၂၀၂၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့ မနက်(၇း၀၀)နာရီ သို့မဟုတ် (၈း၀၀)နာရီအချိန်ခန့်တွင် SAC ဗမာစစ်တပ်သည် လက်နက်ကြီး (၁၂၀)မမကို နော်ဖဒိုအုပ်စု၊ ဟယ--- ကျေးရွာထဲသို့ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး ဟယ--- ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သောအိမ်သူအိမ်သား (၉) ဦးကိုထိမှန်သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုအိမ်သူအိမ်သားများသည် ကုလားမျိုးနွယ်စုလူမျိုးများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ဟယ--- ကျေးရွာလူကြီး၏ပြောကြားချက်အရ မနက်ပိုင်းအချိန်တွင် ကရင်လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် (KNLA)အဖွဲ့သည် ရွာ ထဲသို့ဝင်လာပြီး ရွာသားများကိုအခြားနေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ရန်နှင့် လက်နက်ကြီး အများအပြားသည် ရွာနားတွင်ကျရောက်ပေါက်ကွဲခဲ့သော်လည်း မည်သူတစ်ဦးတယောက်ကိုမှ ထိခိုက်မှုမရှိခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း ထိုမနက် (၇း၀၀)နာရီအချိန်ခန့်တွင် ထိုအိမ်သူအိမ်သား (၉) ဦးသည်ရွာမှထွက်ခွာရန်ပြင်ဆင်နေခဲ့ကြပါသည်။ ထိုအခါ သူတို့သည် ကားတစ်စီးနားတွင်စုဝေးနေချိန် လက်နက် ကြီး (၁၂၀) မမ တစ်လုံးသည် ထိုကားပေါ်သို့ကျရောက်ပေါက်ကွဲကာလူ (၇) ဦးကိုချက်ချင်းထိမှန်သေဆုံးခဲ့ပါသည်။ ထိုအချိန်တွင် အခြားရွာသားနှစ်ဦးမှာ မသေဆုံးသေးသောကြောင့် ကျန်သူနှစ်ဦး ကိုဖားအံဆေးရုံသို့ပို့ ဆောင်ပေးခဲ့ကြသည်။ သို့သော် သူတို့သည်လမ်းတစ်ဝက်တွင်ပင်သေဆုံးသွားခဲ့ကြပါသည်။ ထိုလက်နက် ကြီးတစ်လုံးတစ်လုံးသည် ကျုံဒိုးတပ်စခန်းတွင် အခြေချထားသော SAC ဗမာစစ်တပ် မှပစ်ခတ်ခဲ့ကြသည် ဟုရွာသားများက ယုံကြည်နေခဲ့ကြပါသည်။ သို့သော် ရွာသားများက ခြေမြန်တပ်ရင်း(ခမရ) အမှတ် (၄၅၄) ကပစ်တာလား သို့မဟုတ် ခြေမြန်တပ်ရင်း (ခမရ) အမှတ် (၅၄၆) က ပစ်ခတ်တာလားဆိုတာကိုသေချာမသိ ကြပါ။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် SAC ဗမာစစ်တပ်၏ တပ်ရင်းနှစ်ရင်းလုံးသည် ထိုနေရာမှာပင် အတူတူရှိနေသည့်အတွက်ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် SAC ဗမာစစ်တပ်များသည် လက်နက်ကြီးများကို အမြဲတမ်းလိုလို ရမ်းသမ်းပစ်ခတ်တတ်သောကြောင့် ဟယ--- ကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော ရွာသားများသည်ရွာပြင် သို့ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်နေခဲ့ကြရပါသည်။

> “ကျွန်မပြောချင်တာက လက်နက်ကြီးပစ်ချင်ရင် ကိုယ့်ရဲ့ရန်သူရှိတဲ့နေရာကိုပစ်ကြပါလား သူတို့က (SAC ဗမာစစ်တပ်) လက်နက်ကြီးတွေကို ရွာထဲကို ပဲပစ်ခတ်ကြတယ် ရွာထဲမှာ သူတို့ရန်သူမှမရှိတာ၊ ဒါကြောင့် ရွာထဲမှာ လက်နက်ကြီးကျလို့ ကျွန်မရဲ့ ယောကျ်ားကို ထိသွားတာပေါ့ ”

KHRG ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့
ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏အသံများကိုမှတ်တမ်းပြုစုခြင်း

ဤမှတ်တမ်းပြုစုခြင်းလမ်းညွှန်သည် ပြည်သူတစ်ဦးချင်းစီအနေဖြင့် မိမိပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်ပျက်နေသော လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများကို ကနဦးမှတ်တမ်းပြုစုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

လူ့အခွင့်အရေးချိုးဖောက်မှုများအား အသိပေးတင်ပြလိုပါက အောက်ပါလိပ်စာများသို့ ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

အီးမေးလ် – info@khrg.org

ဖုန်းနံပါတ် – +66 (0) 85–268–5519
+66 (0) 81–924–1032